

Fair Play

www.urheilutoimittajat.fi

Urheilutoimittajain Liiton jäsenlehti 2/2023

HYVÄ OTSIKKO VETÄÄ MYÖS PAIKALLISMEDIOISSA

SIVUT 6–7

Suomalaisen URHEILUJOURNALISMIN BIBLIOGRAFIA VALMISTUI

SIVUT 10–11

YHTEISTYÖ URHEILUGAALAN KANSSA JATKUU

SIVU 24

JUSSI ESKOLA JA SAMI JAUHOJÄRVI OVAT SAMALLA AALTOPIITUDELLA

SIVUT 12–13

ILMAN HENKI- VAKUUTUSTA KUOLEMA KUITTAA VAIN UNIVELAT.

Raha ei tuo ketään takaisin. Silti siitä on suuri apu tilanteessa, jossa mikään ei ole helppoa. Huolehdi rakkaistasi vielä kuolemasi jälkeen hankkimalla pysyvästi edullinen henkivakuutus jäsenetuhintaan. Samalla teet takuuvarman sijoituksen omaan mielenrauhaasi.

KALMENTAJA

KUOLEMANTAITOVALMENTAJA
HYÖDYNNÄ
JÄSENETU
SUOSITTELEE SELVÄÄ SÄÄSTÖÄ

KALEVAVAKUUTUS.FI

Kalevan asiamiehenä toimii If Vahinkovakuutus Oyj, Suomen sivuliike. If hoitaa Kalevan myöntämien Primus-vakuutuksiin liittyvän asiakas- ja korvauspalvelun.

Sisältö 2/2023

6-7

Hyvä otsikko vetää myös paikallismedioissa

8-9

Pirkanmaalla tasapainoillaan laajassa lajikirjossa

10-11

Urheilujournalismin verkkobibliografia on jättimäinen ja myös tärkeä hanke

12-13

Tarkkasilmäinen ja oivaltava Sami Jauhojärvi on maastohiihdon elävöittäjä kommentaattorina

16-17

Uusi arki uudessa Pöllölaaksossa

18

Pulkkisen polkupyöräesseistä viime vuoden urheilukirjaykkönen

19

Erkki Alajan parikymmenvuotinen urheilukirjailijan ura huomioitiin hienosti

20-21

Naisten roolia urheilumediassa ruodittiin Palloliiton juhlaseminaarissa

24

Tiivis yhteistyö jatkuu Urheilugaalan kanssa

26-27

Pienessä yhteisössä on isoa kilpailua urheilujournalismissa

Vakiopalstat:

5 Pääkirjoitus

14 Vieraskynä

15 Lyhyesti

22 Haasta itsesi ÄVKG-tietovisassa

23 Kolumni

25 Jäsenasiaa

28-29 Yksi meistä

30-33 Paikalliskerhokuulumisia

34-35 Kirja-arviot

Fair Play

Urheilutoimittajain Liiton jäsenlehti

Julkaisija

Urheilutoimittajain Liitto ry.
Atomitie 5, C-porras, 00370 Helsinki

Päätoimittaja

Nina Jakonen
toimisto@urheilutoimittajat.fi

Toimitus

Tapio Ahlroth
Esko Hatunen
Harri Laiho
Topias Kauhala

Toimitussihteeri

Matti Hannula

Ulkoasu ja taitto

Taina Kempainen Tmi, Rauma

Painopaikka

Savion Kirjapaino Oy, Kerava

Ilmoitusmyynti

Urheilutoimittajain Liitto ry
Nina Jakonen, puh. 050 448 4845

Levikki

1 500

Osoitteenmuutokset

toimisto@urheilutoimittajat.fi

Ilmestyminen 2023

nro 3 20.9.

nro 4 8.12.

Toimitus pitää oikeuden lyhentää, muokata sekä jättää julkaisematta toimitukselle lähetettyjä juttuja.

Urheilutoimittajain Liitto ry.

Perustettu 1931

Puheenjohtaja

Kari Linna

Pääsihteeri

Nina Jakonen

Jäsenyydet

Kansainvälinen urheilutoimittajien liitto (AIPS)
Association Internationale de la Presse
Sportive AIPS

Euroopan urheilutoimittajien liitto (UEPS)
European Sports Press Union UEPS

ISSN 0786-5988 (painettu)

ISSN 2670-255X (verkkojulkaisu)

Kannen kuva:

Jussi Eskola (vas.) ja
Sami Jauhojärvi

Kuva:

Sami Jauhojärven
kotialbumi

4041 0660
Painotuote

Haaga-Helia

TÄYDENNÄ OSAAMISTASI TAI SUORITA TUTKINTO!

- Haaga-Helian täydennyskoulutuksilla voit laajentaa ammatillista osaamistasi ja löytää uusia näkökulmia työhösi. Tutustu kurssitarjontaan ja ilmoittaudu: haaga-helia.fi/taydennyskoulutukset
- Avoimessa AMK:ssa voit päivittää työelämässä tarvitsemaasi osaamista suorittamalla korkeakouluopintoja avoimessa ammattikorkeakoulussa tai tähdätä korkeakoulututkinnon suorittamiseen. Ilmoittautuminen syksyn opintoihin alkaa 7.6.2023: haaga-helia.fi/avoinamk
- Haku Haaga-Helian AMK- ja Master -tutkintoihin 4.–14.9.2023: haaga-helia.fi/yhteishaku

**PYSY MUKANA
MATKASSA!**

Fair Play

Fair Play saapuu painettuna suoraan kotiisi/työpöydällesi tai digilehtenä sähköpostiisi. Muista ilmoittaa osoitteen- ja/tai sähköpostiosoitteen- muutoksesi toimisto@urheilutoimittajat.fi

Liiton tiedotteet
lähetetään sähköpostitse. Varmista tiedotteiden saanti päivittämällä sähköpostiosoitteesi toimisto@urheilutoimittajat.fi

Liiton verkkosivut
Ajankohtaiset uutiset ja aiheet luettavana silloin, kun sinulle sopii.
www.urheilutoimittajat.fi

Vuoden urheilija -verkkosivut
Vuoden urheilija -äänestyksen ehdokaslistat, äänestystulokset ja ajankohtaiset uutiset.
www.vuodenurheilija.fi

Liiton Facebook
Löydät meidät Facebookista
facebook.com/urheilutoimittajat

Liiton Twitter
Seuraa meitä Twitterissä
twitter.com/urheilutoimitus

Liiton Instagram
Löydät meidät Instagramista
instagram.com/urheilutoimittajat

Seuraa meitä niissä kanavissa, jotka sopivat sinulle parhaiten!

Yhteistyössä:

KALEVA

Haaga-Helia

Opetus- ja kulttuuriministeriö

CODEMATE

Urheilugaala

PÄÄKIRJOITUS

Kari Linna
puheenjohtaja

Vuoden urheilija palkitaan jatkossakin Urheilugaalassa

Kuluneen alkuvuoden aikana Urheilutoimittajain Liitto on käynyt lyhyet, mutta erinomaisen tuloksekkaat neuvottelut kruununjalokiveensä, Vuoden urheilija -äänestykseen liittyen. Vuoden urheilijan äänestys tapahtuu jatkossakin vuodenurheilija.fi -sivuston kautta, joten kumppanuus sivuston tekijän Codemate Oy:n kanssa jatkuu. Myös Vuoden urheilijan julkistamisessa jatkamme hyväksi havaitulla konseptilla. Kaikki liittomme perinteiset ja tunnustetut äänestystulokset julkistetaan tulevaisuudessakin Urheilugaalassa. Neuvotteluissa Urheilugaalan kanssa oli miellyttävää havaita yhteistyöhalukkuus ja arvostus liittoamme kohtaan. Niinpä emme epäröineet tehdä heidän kanssaan kolmevuotista yhteistyösopimusta.

Jos yllä mainittujen kumppaneiden kanssa olemme sokeriväleissä, oma maaliskuinen vuosikokouksemme sisälsi myös kriittisiä puheenvuoroja. Liiton toimintaan tai tehtyihin uudistuksiin eivät kaikki ole selvästikään olleet tyytyväisiä, mutta rohkenen väittää, että valtaosa siitä johtui puutteellisesta tai jopa väärästä ja virheellisestä informaatiosta. Sana valeutinen on kärsinyt jo inflaation. Silti alkoi tuntua, että joku taho olisi tahallaan levittänyt paikkansa pitämättömiä väitteitä liiton toiminnasta. Jos näin on, mikä on tällaisen myyräntyön motiivi?

Liiton vuosikokous kesti yli neljä tuntia, sillä keskustelu oli vilkasta ja monesta asiakohdasta äänestettiin. Aika monta eri yhdistysten vuosikokousta käyneenä en muista, että pöytäkirjan tarkistajista alkaen liki kaikesta pitää äänestää. Huhupuheena on kerrottu, että syy oli halu "näpäyttää" liittoa pressikorttiuudistuksesta. Tämä puolestaan tarkoittaisi sitä, että aikanaan yksimielinen päätös, jonka ydin oli palauttaa liiton pressikortin arvostus sen ansaitsemalle tasolle, aiheuttaisi vielä nyt vuosien päästäkin äänestytettävissä vuosikokouksessa. Erikoista peliä, jos on totta.

Ilman vuosikokouksen puheenjohtaja **Heikki Miittisen** topakkaa otetta edes neljä tuntia ei olisi riittänyt. Vertailun vuoksi, erään paikalliskerhon vuosikokouksen virallinen kesto oli 12 minuuttia.

Yhdestä asiasta vuosikokouksessa ei äänestetty. Hallitus esitteli ja perusteli yhdessä asiantuntijoiden kanssa pohjustamansa liiton sääntömuutosehdotuksen ja pyysi sille vuosikokouksen siunauksen. Näin myös tapahtui ja kokouksen valtuuttamana hallitus on vienyt prosessia eteenpäin. Ydinasiiana on uudistaa paikalliskerhojen äänimäärää liiton vuosikokouksissa tehtävissä päätöksissä ja varmistaa aito jäsenedemokratian toteutuminen. Samalla myös paikalliskerhojen asema tasa-arvoistuu. Ehdotus muutoksista on lähetetty lausunto- ja kommenttikierrokselle paikalliskerhoille. Tavoitteena on ripeä käsittelyaikataulu. Viranomaisten tarkastuksessa ja hyväksynnässä menee niissäkin oma aikansa, johon emme voi vaikuttaa.

Kari Linna

Jääkiekon MM-kilpailut piti Aamulehdun urheilun uutispäällikön Lauri Lehtisen kiireisenä toukokuussa. Konserniyhteistyönä noin 60 prosenttia Aamulehden urheilusivuilla julkaistuista jutuista oli MM-kilpailujen aikana muiden kuin omien toimittajien tuotoksia.

Hyvä otsikko vetää myös paikallismedioissa

Verkkojutun otsikko on tekstin tärkein elementti. Se johdattaa yleisönsä sisällön ääreen. Paikallismedioissa paikallisuus näkyy jo otsikossa.

Teksti: Esko Hatunen Kuvat: Jukka Ritola/Aamulehti ja Heikki Westergård/Satakunnan Kansan

Aamulehden toimituksella riitti kiireitä jääkiekon MM-kilpailujen aikaan. Toimitus tuotti ja julkaisi omia sekä Sanoma-konsernin yhteistyön merkeissä tuotettuja juttuja. Omassa mediassa juttujen paikalliset näkökulmat huomioidaan otsikosta lähtien.

– Otsikointi on sidoksissa sisältöjä tuottavaan mediaan. Meille paikallinen koukku otsikossa on tärkeä, *Aamulehden* urheilun uutispäällikkö **Lauri Lehtinen** kertoo.

Aamulehdessä julkaistaan konserniyhteistyönä *Helsingin Sanomien*, *Ilta-Sanomien*, *Urheilulehden* sekä jonkin verran myös *Satakunnan Kansan* toimittajien tekemiä juttuja. Arvokilpailujen aikaan urheilutoimitukset tekevät erityisen tiivistä yhteistyötä.

– Jääkiekon MM-kisojen ensimmäisellä viikolla meidän jutuistamme 60 prosenttia tuli muualta. Normiarjessa tämä suhde kääntyy toisin päin ja muita kuin meidän juttujamme on keskimäärin neljä kymmenestä.

Otsikotkin lokalisoidaan

Kun vaihtojuttuja julkaistaan *Aamulehdessä*, pohditaan niiden otsikoinnissa ensimmäisenä paikallista näkökulmaa. MM-kilpailujen alkulohko-ottelun Suomi–Ruotsi alla *Ilta-Sanomien* julkaisi **Ville Tourun** jutun otsikolla ”Näillä miehillä Leijonat iskee illan suurotteluun – Suomen maalivahti vaihtuu”. Sama juttu ennen ottelua löytyi *Aamulehden* verkkoversiosta otsikolla ”Täältä pesee Ruotsi! Leijonat

vaihtaa maalivahtia maanantai-illan huipputteluun – tässä kokoonpano”.

Aamulehden otsikkoon Lehtisen mukaan olisi ollut mahdollista kaivaa paikallinen koukku avauskokoonpanoon nimetyn maalivahti **Emil Larmin** kautta.

– Hän käväisi Tapparassa yhden kerran ennen kuin lähti NHL:ään eikä pelannut yhden yhtä ottelua. Hän ehti olla sopimuksen julkaisutilaisuudessa Tapparan paidassa, mutta se olisi ollut korni paikallishaku, Lehtinen avaa jutun otsikkoratkaisua.

Hän kiinnitti huomiota myös otsikossa käytettyyn huutomerkkiin, joka *Aamulehden* urheilujutuissa on hyvin harvinainen.

Lehtinen korostaa, että *Aamulehdellä* ei ole tarvetta tylsentyä otsikkoa. Lehtinen

mainitsee esimerkkinä Tourun samana päivänä *Aamulehdessä* julkaistun alun perin *Ilta-Sanomissa* julkaistun jutun otsikolla ”Yksi mies määrää, missä Leijonien pelaajat pukukopissa istuvat – **Walteri Merelällä** poikkeuksellisen hyvä paikka”. Merelä pelasi kuluneen kauden Suomen mestari -joukkue Tapparan hyökkäyksestä ja on kotoisin Tampereen naapurista Ylöjärveltä.

– Merelä on täysin ”nollanimi” tässä kokonaisuudessa *Ilta-Sanomien* vinkkeleistä, mutta meidän lukijakunnallemme paikallisuus otsikossakin on tärkeä asia.

Paikallisuus painaa Satakunnassakin

Verkko-otsikoilla on suuri merkitys urheilujuttujen yleisön tavoittelussa. Vaikka paikallismedioissa lukija on tehnyt jo aika monta valintaa, kunnes on päätenyt maakuntalehden nettijutun äärelle.

– Meillä *Satakunnan Kansassa* painotetaan sitä, että otsikon laatimiseen käytettäisiin aikaa. Lisäksi jutun julkaisun yhteydessä julkaisujärjestelmään toivotaan vaihtoehtoja, jotta verkkotoimittaja voi tarvittaessa testata eri otsikkovaihtoehtoja, *Satakunnan Kansan* urheilun esihenkilö **Harri Laiho** avaa edustamansa median linjaa.

Maakuntamediat ovat alkaneet priorisoida verkkosisältöjä, toki printtiä unohtamatta. Tämä näkyy Laihon mukaan myös otsikon suunnittelussa.

– Ennen printtiotsikkoa mietittiin enemmän kuin nykyään. Itsekin yritän suunnitella verkko-otsikon ensin ja koetan irrottaa siitä iskevän palan printtiotsikkoa varten. Painetussa lehdessä otsikkoa määrittää myös otsikon ja kuvan muodostama kokonaisuus.

Verkko-otsikoinnissa otsikko pitää rakentaa taiten. Sen pitää tukea jutun näkökulmaa ja rajausta. Silti yleisön mielenkiinto pitää herättää niin, että juttu klikataan auki.

– Klikkiotsikko on ihan turhaan negatiivinen sana. Se ymmärretään väärin. Tietenkään otsikko ei saa olla vääristelevä. Olen saanut joskus omistakin otsikoista palautetta, että ”*olipas taas klikkiotsikko*”. En osaa suhtautua sellaiseen haukkuna, vaikka sellaiseksi se onkin tarkoitettu, Laiho kertoo.

Satakunnan Kansa julkaisee konsernin muiden julkaisujen, *Helsingin Sanomien* ja *Ilta-Sanomien* urheilujuttuja erityisesti verkossa. *Aamulehden* kanssa juttuvaihtoa on vähentynyt ajoista ennen Sanoma-konserni kauppooja, jossa se hankki *Aamulehden* ja *Satakunnan Kansan* omistukseensa.

Kiireessä vaihtojuttujen otsikoita ei ennätä aina miettiä, mutta *Ilta-Sanomilta* tulevien juttujen otsikoita pyritään Laihon mukaan muokkaamaan herkemmin.

– On tärkeää, että sivumme näyttää *Satakunnan Kansalta* myös otsikoiden osalta. Data osoittaa, että *Ilta-Sanomilla* ja *Satakunnan Kansalla* on paljon samoja lukijoita.

Samat sisällöt vetävät eri tavalla

Jääkiekon MM-kilpailujen aikaan *Aamulehti* toimitti sisältöjä *Helsingin Sanomien*, *Ilta-Sanomien* ja *Satakunnan Kansan* kanssa yhteistyössä. Lehden luetuimmat jutut eroavat muiden julkaisujen suosituimmista jutuista.

– Ne erot tulevat nimenomaan juttujen paikallisuus–valtakunnallisuus-akselilla, ja se täytyy ottaa huomioon juttujen otsikoinnissa, Lauri Lehtinen kertoo.

Hänen mukaansa hyvä verkko-otsikko sisältää sopivan määrän houkuttelevuutta ja informaatiota siten, että jutun sisällöstä löytyy katetta otsikolle. Tällaisia ja lukemiseen houkuttelevia otsikoita hän odottaa näkevänsä myös painetussa lehdessä.

Yksittäisen jutun otsikkoa on helpompi miettiä kuin sitä, millaisen kokonaisuuden ne muodostavat lukijan näkökulmasta. Otsikoiden pituuden vaihtelu tuo myös rytmiä, joka välittyy niitä seuraavalle lukijallekin. Yleisön olisi hyvä jo pelkän otsikon avulla hahmottaa, millaisesta juttutyypistä on kyse.

Aamulehdessä urheilutoimittajat vastaavat juttujensa otsikoista. Otsikon tärkein tehtävä on myydä juttu lukijalleen.

– Siinä ei ole mitään väärää, että hyvälle journalismille halutaan lukijoita. Jos työkalu siihen on otsikko, pitää se laittaa niihin hommiin, mihin se kuuluu, Lehtinen määrittelee.

Hänen mielestään ensin tulee laadukas ja kiinnostava journalismi, joka hyvän otsikoinnin avulla löytää yleisönsä. Tästä seuraa myös taloudellinen tulos, joka on kaupallisen median elinehto. ♦

Harri Laiho (oik.) on Satakunnan Kansan urheilutoimituksen esihenkilö. Lehdessä on hänen lisäksi kaksi vakituista urheilutoimittajaa: **Eetu Lehtinen (vas.)** ja **Timo Riihentupa**.

Leijonalegenda, nykyinen Ilveksen apuvalmentaja Raimo Helminen Kirsi Teiskonlahden ruuvipenkissä Aamulehti Livessä.

Pirkanmaalla tasapainoillaan laajassa lajikirjossa

Urheilutoimittajan vaatetuksellakin on väliä

Aamulehden urheilutoimittaja **Kirsi Teiskonlahti** on puoliksi helpottunut, kun ei tullut jääkiekon paikallisfinaalia.

– Kyllä mietin, kuinka sekaisin tämä kaupunki on, jos joskus niin käy.

Teksti: **Ann-Christine Karhu** Kuva: **Toni Repo/Aamulehden arkisto**

Pirkanmaalla urheilutoimittajan kannattaa valita sanansa tarkasti ja jopa miettiä vaatetuksensa värejä, kun menee paikan päälle tekemään juttua jääkiekon paikallispeleistä. Silti fanaattisimmat kiekkofanit näkevät rivien välissä joko oranssia tai vihreää, kertoo *Aamulehden* urheilutoimittaja Teiskonlahti.

– Kyllä me ollaan Ilves-kannattajien mielestä Tapparannan kausijulkaisu ja toisinpäin. Mutta niin kauan, kun palaute tulee molemmilta puolilta, niin ei ole syytä huoleen.

Pirkanmaalla käytännössä synnyttään joko Tappara- tai Ilves-perheeseen ja vastakkainasettelu on voimakasta. Teiskonlahti ei suostu paljastamaan, kumman väriset potkuhousut hänelle on aikoinaan puettu, eikä hän urheilutoimittajana voisi mennä fanipaita päällä kiekkokatsomoon, edes siviilissä.

Uuden areenan tulo on tuonut ja tuo mukanaan runsaasti urheilutapahtumia. Viime vuoden kultaan päättäneet jääkiekon MM-kotikisat ovat varmasti jääneet jokaisen suomalaisen mieleen, ja nyt toukokuussa kaupunki on taas ollut kansainvälisen jääkiekon päänäytämönä.

Elokuussa huimassa nosteessa oleva Susijengi saapuu Manseen ennen MM-kilpailuja ja pelaa myös vuoden 2025 EM-alkulohkonsa Tampereella.

Alueella riittää myös innokkaita kisajärjestäjiä, kuten Tampereen Pyrintö, joka toi alueelle SM-hiihdot pitkästä aikaa. Kesällä on tulossa suunnistustahtumia, kuten esimerkiksi Leimausleiri, sekä yleisurheilua.

– Suosittelen vaan, alkakaa muuttaa niitä urheilutoimituksia Helsingistä Tampereelle, Teiskonlahti sanoo.

Aamulehden urheilutoimitukseen kuuluu neljä vakituista toimittajaa. Lisäksi lehdellä on useampi avustaja, tuntityöläisiä ja freelancereita. Kun lajeja ja joukkueita sekä seuroja on paljon, joutuu urheilutoimitus väkisinkin priorisoimaan. Suunnittelusta vastaa urheilun päällikkö **Lauri Lehtinen**, sen lisäksi jokaisella vakituisella urheilutoimittajalla on vastuullaan ennalta päätetyt lajit ja sarjat sekä vastuu niiden tapahtumien lisäämisestä yhteiseen kalenterinäkömään.

– Ilves ja Tappara tehdään aina. Ja kylä täällä pesäpallo kiinnostaa. Mansesta ei ehkä tehdä kaikkia pelejä, mutta tosi paljon, Teiskonlahti luettelee.

– Lentopalloa tehdään myös paljon, varsinkin kun VaLePa pelaa myös eurokentillä. Ja jalkapalloa.

Palloilulajien lisäksi seurataan myös esimerkiksi yleisurheilussa paikallisia urheilijoita. Kiinnostavuus on Teiskonlahden mukaan yksi tärkeimpiä mittareita.

– Lauri katsoo yleisömääriä ja yleisistä kiinnostavuutta. Kuinka kiinnostava laji on Suomen mittakaavassa ja kuinka kiinnostava se on meidän lukijoillemme.

Pudotuspeliuunaa ja millintarkkaa tasapuolisuutta

Pirkanmaalla on tänä keväänä saanut nauttia pudotuspeleistä ihan finaaleihin asti monessa eri lajissa. Vaikka Classicin valtakausi miesten F-liigassa päättyikin, Nokian KrP:n ja TPS:n tiukassa fina-

lisarjassa ei jännitystä puuttunut. Tällä kertaa Hakametsässä juhlivat kuitenkin turkulaiset.

Miesten lentopallon mestaruusliigassa Akaa-Volley teki seurahistoriaa pelatessaan ensimmäistä kertaa finaalissa ja vielä paikallisvastustajaa VaLePaa vastaan. Akaa-Volley ei kuitenkaan pystynyt horjuttamaan sastamalalaisten dynastiaa, ja VaLePa otti jo kuudennen perättäisen mestaruutensa.

Historiallista kiekkofinaalia ei tänäkään keväänä tullut, vaikka sitä moni odottikin. Teiskonlahti myöntää olevansa jopa puoliksi helpottunut.

– Totta kai se olisi ollut hieno kokea, historiallinen juttu. Mutta kyllä minä mietin, kuinka sekaisin tämä kaupunki on siinä kohtaa, jos joskus niin käy.

"Kyllä me ollaan Ilves-kannattajien mielestä Tapparan kausijulkaisu ja toisinpäin. Mutta niin kauan, kun palaute tulee molemmilta puolilta, niin ei ole syytä huoleen."

Aamulehden urheilutoimittaja
Kirsi Teiskonlahti

Kiekkokaupungissa kaikki jääkiekkoon liittyvät jutut luetaan millintarkasti ja joskus tulee myös palautetta. Sosiaalisessa mediassa aiheesta käydään aktiivisesti keskustelua, mutta palautetta tulee myös toimitukseen. Joku reagoi sanaviltoihin, joku toinen taas siihen, kumpi joukkue on saanut enemmän palstatilaa. Joskus joku jopa pohtii, miksi sen toisen peli on ylempänä lehden verkkosivuilla. Teiskonlahden mukaan asiaan vaikuttavat muun muassa pelin tärkeys.

– Jos toinen pelaa vaikka SaiPaa vastaan, joka on viimeisenä, eikä pelissä ole mitään panosta, on ihan luonnollista, että se juttu on pienemmällä, jos toinen pelaa TOP 5 -joukkuetta vastaan.

Mutta edes hyvällä suunnittelulla ei voi taata täydellistä tasapuolisuutta. Viime syksynä Ilves tarjosi yllättäviä uutisia miltei liukuhihnalla. Ensin Ilves-

genda **Raimo Helminen** liittyi valmennustiimiin, ja sen jälkeen päävalmentaja **Jouko Myrrä** sekä apuvalmentaja **Marko Ojanen** saivat lähtöpässit ja **Antti Pennanen** palkattiin päävalmentajaksi pitkällä sopimuksella. Valmentajanvaihdos jääkiekon SM-liigassa ei sinänsä ole tavatonta, mutta tässä tapauksessa keskustelua herätti se, että Ilves oli valmentajanvaihdoksen aikana sarjataulukon piikkipaikalla.

Värillä on väliä

Pirkanmaalla käytännössä synnyttään joko Tappara- tai Ilves-perheeseen ja vastakkainasettelu on voimakasta. Teiskonlahti ei suostu paljastamaan, kumman väriset potkuhousut hänelle on aikoinaan puettu, eikä hän urheilutoimittajana voisi mennä fanipaita päällä kiekkokatsomoon, edes siviilissä.

– En tykkää sitä mainostaa enää nykyään. Ja se, että saan palautetta molemmilta puolilta, kertoo kuitenkin, että aika hyvin olen onnistunut kirjoittamaan kriittisesti molemmista ja kehuamaan molempia tasapuolisesti, Teiskonlahti toteaa ja lisää, että häntä on kutsuttu kauden aikana niin Tapparan kuin Ilveksen hovitoimittajaksikin.

Milloin olet viimeksi käynyt katsomassa peliä fanipaita päällä?

– Hyvä kysymys. Monta vuotta sitten. Hyvin monta.

Vaikka Teiskonlahdelle itselleen värit ovat vain värejä, hän tietää, että monille lukijoille niin ei ole. Siksi hän pitää huolen myös siitä, ettei mene paikallispeleihin, eikä varsinkaan livelähetykseen jommankumman joukkueen väreissä.

– Mustia takkeja minulla on ja farkkuja yleensä käytän. Ei minulla kauhean värikkäitä housuja ole, Teiskonlahti toteaa nauraen.

Vapaa-aikanasi, kun menet katsomaan peliä, uskallatko tuulettaa, jos tulee maali?

– Kyllä minä siellä ainakin taputan. Hyvin usein hyvälle suorituksille kylläkin, riippumatta siitä, kumpi sen tekee. Kyllä minä joskus mietin, tunnistaako joku minut, mutta olen todennut, että ei varmaan.

– Ei minulla enää ole tunnesidettä, ei se samalla tavalla läikähtele. On kiva käydä peleissä edelleen, mutta nykyään olen enemmän tarkkailijan roolissa. ♦

– Urheilujournalismia on tutkittu jo aika paljon, mutta tieto oli pitkään sirpaleista. Tässä bibliografiassa sitä on koottu yhteen. Julkaisujen ohella se sisältää tietoa muun muassa urheilujournalismin historiasta ja ominaispiirteistä, kertoo hankkeessa tutkijana työskennellyt Joakim Särkivuori.

Urheilujournalismin verkko-bibliografia on jättimäinen ja myös tärkeä hanke

Valtava urakka. Yli 2 200 urheilujournalismia käsittelevää julkaisua, joista noin 400 on luettavissa suoraan verkossa. Jyväskylän yliopiston mediaurheiluun erikoistuneen tutkijan **Antti Laineen** johdolla laadittu Suomalaisen urheilujournalismin bibliografia -verkkosivusto on kiinnostava ja tärkeä.

Teksti: **Tommi Roimela** Kuvat: **Jyrki Valkama / Yle** ja **TAHTO / Urheilumuseo**

Laine kumppaneineen halusi toimia ladunavaajana uudentyypiselle kotimaiselle tietotuotannolle.

– Tieteellisessä julkaisu- ja rahoitusjärjestelmässä on pahoja valuvikoja. Se pohjautuu indikaattoriseurantaan, mikä tukee julkaisemista tiettyjen kansainvälisten kustantajien lehdissä. Järjestelmä ei kannusta kotimaiseen julkaisemiseen, jolla pyrittäisiin tavoittamaan laaja käyttäjäkunta. Jotta tieteellä voidaan vaikuttaa, tulisi tiedon kuitenkin olla helposti tavoitettavissa, Laine jatkaa.

Tiedon kokoaminen ja juuri sen helppo tavoitettavuus olivat suururakan lähtökohtia. Julkaisulla pyritään palvelemaan laajasti urheilujournalismin kuluttajia, tekijöitä ja tutkijoita. Loppu-tulos on jättimäinen.

– Töitä on riittänyt. Jos kaiken sivuston aineiston muuttaisi perinteisen kirjan muotoon, tosi tuhti opus siitä tulisi, hankkeessa tutkijana työskennellyt **Joakim Särkivuori** naurahtaa.

Verkkobibliografia julkistettiin helmikuussa, lähes vuotta alkuperäistä aikataulua myöhemmin. Syy viivästytykseen oli hyvä.

– Kunnianhimo laadun ja laajuuden suhteen kasvoi tehdessä. Lisäksi julkaisuun suoritettiin vuoden aikana akateeminen vertaisarviointi, mikä on pitkä prosessi. Samalla laitoimme kollegojen kanssa paljon paukkuja kuvitukseen ja muuhun ulkoasuun, ettei sivusto näyttäisi perinteiseltä tutkijoille suunnatulta akateemiselta julkaisulta. Kuvia onkin sivustolla yli sata, ja ne tuovat kuvateksteineen käyttäjille olennaista lisäinfor-

maatiota, Laine huomauttaa.

Urakka on ollut pitkä erityisesti Laineelle, joka on kerännyt aineistoa vuosien ajan – eikä se ole päättynyt. Hän pitää huolta sivustosta myös tulevaisuudessa.

– Pidän merkittävänä juttuna sitä, että bibliografiaa päivitetään vuosittain, Laine toteaa.

Tutkimus on ollut sirpaleista

Urheilujournalismi oli pitkään journalismin osa-alue, jota ei paljon tutkittu. Nykyisin näin ei enää ole. Alaa käsitteleviä väitöskirjoja on Suomessakin tehty toistakymmentä, vertaisarvioituja tutkimusartikkeleita noin 50 ja pro graduja useita satoja. Ammattiyhteisölle

suunnattuja artikkeleita on puolestaan julkaistu noin tuhat ja muita yleistajuisia artikkeleita runsaat 500.

– Urheilujournalismia on tutkittu jo aika paljon, mutta tieto oli pitkään sirpaleista. Tässä bibliografiassa sitä on koottu yhteen. Julkaisujen ohella se sisältää tietoa muun muassa urheilujournalismin historiasta ja ominaispiirteistä, Särkivuori mainitsee.

Urheilu on suosittua viihdettä, ja siksi myös urheilujournalismia kulutetaan runsaasti. Pitkään urheilujournalistit löytyivät suoraan urheilun sisältä, eikä heillä välttämättä ollut työkaluja tehdä tutkivaa journalismia, vaan he olivat enemmän tunnelman välittäjiä ylistävien kirjoituksineen. Tästä syystä urheilujournalismiin on kohdistunut paljon kritiikkiä myös median sisältä. Tässäkin suhteessa maailma on muuttunut.

– Kannustusjournalismi ja kontillaan urheilun edessä oleminen on vähentynyt. Toimittajat ovat ottaneet ideologisesti etäisyyttä raportoinnin kohteisiinsa, ja samalla urheilumaailman epäkohtiin pureutuvan urheilu-uutisoinnin määrä on lisääntynyt merkittävästi, Laine miettii.

– Eteenpäin on menty, mutta mediatalojen resurssipulan vuoksi esimerkiksi tutkivaan journalismiin ei taida edelleenkään löytyä riittävästi aikaa, Särkivuori jatkaa.

– Toisaalta myös perinteinen kritiikki on palannut siinä mielessä juurilleen, että monet urheilutoimittajat operoivat nykyisin osana mediaurheilun tuotan-

tokoneistoa. Kun esimerkiksi televisioyhtiö maksaa miljoonia tietyn urheilutapahtuman lähetysoikeuksista, raamittaa se väistämättä toimittajien työnkuvaa. Urheilusuorituksia on soveliasta kritisoida, mutta ei mielellään itse tuotetta, Laine esittää.

Tv-oikeudet näkyvät myös uutisvalinnoissa. Ei tarvitse kuin katsoa ja vertailla Ylen Urheiluruutua ja MTV:n Tulosuutua, niin on helppoa havaita, että illan kokoavassa urheilu-uutisten katsauksessa näkyy se, mihin lajeihin mediataloilla oikeudet ovat. Vastaavasti esimerkiksi maakuntalehtien urheilutoimittajilla ei välttämättä ole helppoa olla tarpeeksi kriittinen oman alueen valtuusseuroja kohtaan.

– Suorituskritiikkiä esimerkiksi otteletapahtuman jälkeen uskalletaan antaa, mutta kovin mielellään ei mennä kriittisesti tonkimaan oman alueen ison seuran taloudenpitoa, Laine arvioi.

Kriittisen urheilujournalismin kannalta Suomessa on iso aukko siinä, että suoraan alalle suuntautuvaa korkeakoulutasoista opiskelupolkua ei ole. Näin tekijät tulevat alalle edelleen usein urheilun kautta, tai sitten toisaalta urheilujournalisteiksi päätyy päteviä journalisteja, joilta puuttuu lähtökohtaisesti suuri kiinnostus urheiluun. Sitäkin tarvitaan. Urheilujournalismia paljon tutkinut Laine antaa tekijöille yhden pääohjeen.

– Kannattaisi satsata enemmän laatuun kuin määrään, Laine yksinkertaisesti.

Urakan hyvyys on käyttäjämäärästä kiinni

Verkkobibliografia on laaja ja monipuolinen kokonaisuus, ja se näyttää hyvältä. Kuinka tyytyväisiä tekijät ovat suureen urakkaansa?

– Olen tosi tyytyväinen itse lopputulokseen, mutta lopulta tyytyväisyyteni mitataan siinä, miten paljon sivustoa käytetään, Laine toteaa.

– Sivustoa tehdessä on pitänyt tasapainoilla akateemisuuden ja populaarin välimaastossa. Lopputulos voisi toisaalta olla vieläkin populaarimpi, mutta toisaalta kyse on viime kädessä vertaisarvioidusta akateemisesta julkaisusta, mikä on asettanut reunaehdoja ja suunnannut tehtyjä ratkaisuja, Särkivuori selventää.

Sivusto julkaistiin helmikuussa, ja tekijät ovat jo luonnollisesti ehtineet saada palautetta. Sen perusteella työ ei ole mennyt hukkaan.

– Positiivista palautetta on ilahduttavasti tullut niin akateemiselta väeltä kuin myös toimittajilta ja tavallisilta kuluttajilta, Laine lopettaa.

► *Suomalaisen urheilujournalismin bibliografia on julkaistu Jyväskylän yliopiston Avoimen tiedon keskuksen julkaisusarjassa JYU Studies. Antti Laine ja Joakim Särkivuori ovat kasanneet aineiston. Toni Tourunen on kantanut vastuun sivuston teknisestä toteutuksesta, ja kolmikko on yhteistuumin suunnitellut julkaisun esilepanon. Sivusto löytyy osoitteesta: <https://urheilujournalismi.jyu.fi/> ♦*

Julkaisu sisältää runsaat sata valokuvaa. Yhdessä niistä hihtäjä Kalevi Hämäläinen on toimittajien haastateltavana Salpausselällä vuonna 1962.

Viaplayn talvitiimiin kuuluvat Sami jauhojärvi (alh.vas.), Suvi Hakkarainen, Jaakko Tallus sekä Jussi Ranta (takana vas.) ja Jussi Eskola.

Näköhavainto täytyy osata pukea sanoiksi

Tarkkasilmäinen ja oivaltava Sami Jauhojärvi on maastohiihdon elävöittäjä kommentaattorina

Maastohiihdon olympiavoittaja ja kolminkertainen MM-mitalisti **Sami Jauhojärvi** lopetti urheilu-uransa keväällä 2017 Lahden MM-kilpailujen jälkeen. Hän ei jäänyt pitkäksi ajaksi ihmettelemään toimettomuutta, vaan "Mustina" kansan suussa kulkeva mies suorastaan tempaistiin uuteen työhönsä.

Teksti: **Markus Karjalainen** Kuvat: **Sami Jauhojärven kotialbumi**

Jauhojärvi löysi uuden ammatin hiihtoasiantuntijana, missä roolissa hänet on nähty ensin Ylen urheilulähetyksissä ja sen jälkeen Viaplayn kommentaattorina.

Sulavasta esiintymisestäään tunnettu Jauhojärvi on kuvannut joskus leipäpuunsa olevan yksinkertainen.

– Mie myyn itseäni, Jauhojärvi on sanonut kommentaattorin työstään, jonka lisäksi hän on ollut erilaisissa lähinnä maastohiihdon markkinointi- ja tuotekehitystehtävissä sekä valmentajana.

– Tosin valmentaminen on vielä pysynyt aisoissa, sillä minun talliini kuuluu vain **Alexi Parttimaa**. Isompiin hommiin en ole lähtenyt, eikä siihen ole ollut aikataulullisesti mahdollisuuksiakaan.

Pienet yksityiskohdat

Jauhojärven vahvuudet ruutujen äärelä on tunnustettu. Ylitorniolla 42 vuotta sitten syntynyt Lapin mies valmentautui kommentaattoriksi käytännössä hiihtouransa vuosikymmenet, sillä hänen lahjansa on aina ollut hyvä havaintokyky. Hän on oppinut hiihdon lainalaisuudet niin harjoittelijana kuin kilpailijakin.

Mittava kansainvälinen ura alkoi surullisen kuuluisista Lahden MM-hiihdoista vuonna 2001, jolloin hänet valittiin Suomen joukkueeseen ilman yhtään maailmancupin starttia. Tuloksena oli 18. sija sprintissä.

Olympiavoiton hän saavutti parisprintissä **Iivo Niskasen** kanssa Sotshissa vuonna 2014, jolloin Jauhojärvi näytti ankkuriosuudella taktisen pelisilmänsä ja suorastaan rymisteli kultatitalille.

– Viimeisen kerran hiihdin kilpaa Suomen cupissa 2018, jolloin jo jäähdyttelin. Vuokatti Ski Team voitti viestin, mikä ei ole onnistunut seuran miehille sen jälkeen, naurahtaa Jauhojärvi.

– Minua ovat aina kiehtoneet hiihdon pienetkin yksityiskohdat. Silloisista maajoukkuekavereistani opin paljon **Matti Heikkiseltä**, jonka kanssa juteltiin esimerkiksi tekniikoista paljon. Parhaimmillaan valmensimme toisiamme leireillä enemmän kuin maajoukkuevalmentajat meitä, arvioi Jauhojärvi.

Heikkinen voitti 15 kilometrin MM-kultaa vuonna 2011 Holmenkollenilla. Hänetkin tunnettiin erittäin analytyttisenä urheilijana.

Jo huippu-uransa aikana Jauhojärven analyysit olivat kiehtovaa kuultavaa. Ei

ihme, että hänen lopetettuaan tv-signaalin välittäjät olivat kiinnostuneita hänen palveluksistaan.

– Eurosport ilmaisi ensimmäisenä kiinnostuksensa, ja samaan aikaan otti myös Ylen urheilutoimitus yhteyttä.

– Aika nopeasti oli selvää, että läksin Ylelle, jossa näin itselleni parhaat mahdollisuudet kehittyä ja tulla tunnetuksi ajatellen tulevaisuuden töitä.

Vahvuutenaan Jauhojärvi pitää sitä, että hän ymmärtää urheilun syyn ja seurauksen yhteydet.

– Havainnointikykyäni on hyvä, mutta se ei pelkästään riitä. Havainto täytyy osata pukea sanoiksi, ja olen katsojilta tulleen palautteen perusteella siinä monen mielestä onnistunutkin.

Ajan hermolla

Maastohiihto on suomalaisten tv-katsojien suosikkilajien joukossa vuodesta toiseen. Yle ja myöhemmin Viaplay ovat antaneet Jauhojärvelle mahdollisuuden perehtyä lajiin.

– Seuraan hiihtoa tosi tarkkaan. Mikäli en ole kisoissa paikalla, niin tulosten seuraaminen ja ruudun ääressä istuminen vievät aikaa. Kommentaattorin täytyy olla ajan hermolla, missä auttavat tietysti hyvät verkostot. Juttelen yhä paljon urheilijoiden, valmentajien ja taustaihmissen kanssa kartuttaen tietouttani.

Jauhojärven tietoon ovat iskostuneet oikeastaan kaikkien huippuhiihtäjien tekniikat. Hän saattaa poimia tv-kuvas-ta liki sadan hiihtäjän massalähdöstäkin hiihtäjän, jolla on hänen havaintonsa mukaan jokin vialla suorituksessaan.

– Huomaan nopeasti, että nyt jollain hiihtäjällä homma ei toimi. Siinä pitää olla silmää.

Jauhojärvi ei kierrä kaikissa kilpailussa paikalla, vaan hän on usein Viaplayn selostajan **Jussi Eskolan** aisaparina Valtilan studiolla. Välillä studiossa on muitakin asiantuntijoita.

– Jussi tuli tutuksi Ylen aikana, joten siinä mielessä hänen mukanaan Via-

playlle siirtyminen oli minulle helppo ratkaisu. On tärkeää, että selostaja ja asiantuntija ovat samalla aaltopituudella. Jussin kanssa kaikki menee mukavasti.

Aito tyyli

Sami Jauhojärvestä onkin kouliutunut monipuolinen osaja.

– Maikkarillekin olin tekemässä Hanksi-projektia aikanaan. Tämä työ on kyllä vienyt miehen mukanaan, ihailee Jauhojärvi urheilun taustamaailmaa.

– Aika nopeasti aika on kulunut, kiitos mielenkiintoisen työn, sanoo Jauhojärvi, joka on omalla tavallaan noussut nykyisessä tehtävässään tärkeään osaan, kun kaupallisella kanavalla onnistumisen elämykset on myytävä kilpailusta ja kaudesta toiseen.

Jauhojärven tavaramerkkinä on ollut myös aitous. Tornionjokilaaksossa kasvaneen hiihtäjän murre on säilynyt aitona, eikä perheen muuttaminen Hollolaan ole vienyt kolmen lapsen perheen isältä puheensa nuottia.

– Usein kuulen tietysti h-kirjaimen ylimääräisestä käytöstä puheessani paikoissa, joihin se ei suomen kielessä kuuluisi.

Jauhojärven mukaan hoon päälle puhuminen ei onnistu oikein kuin alkupe- räiseltä asukkaalta.

– Puheenparret vaihtelevat. Minun kotimurteeni poikkeaa esimerkiksi kittiläläisten puheesta. Kyllä heti huomaa, jos joku yrittää matkia oman seudun puhettamme.

Takavuosina etenkin Ylessä vaalittiin kirjakieltä, mutta nykyisin toimittajat saattavat horjua huolellisesta suomen kielestä paljonkin.

– Olen saanut puhua aivan vapaasti. Se kuuluu mielestäni aitoon tyyliini, sanoo Jauhojärvi. ♦

→ **Jussi Eskola (vas.) ja Sami Jauhojärvi** ovat tulleet tutuiksi ääniksi ja kasvoiksi suomalaisille penkkiurheilijoille maastohiihdon parista.

Kohti vakavasti otettavaa liiketoimintaa – myös Suomessa

Kuva: **Hanna-Maria Penttinen, Palloliitto**

A jatteletko naisten pelaamaa jalkapalloa liiketoimintana vai mukavana harrastuksena tyttärellesi tai kummilapsellesi? Molemmat ovat tärkeitä, mutta pelkkä jälkimmäinen ei riitä.

Naisten A-maajoukkueen 50-vuotis-seminaarissa *Helsingin Sanomien* entinen päätoimittaja **Anu Ubaud** nosti esiin, miten Suomessa on edelleen vallalla ajatusmaailma, jossa naisten joukkueurheilun toivotaan kehittyvän ja nousevan ikään kuin itsestään, vapaaehtoisvoimin. Naisten huippujalkapalloa läheltä sekä Euroopassa että Suomessa seuranneena voin allekirjoittaa Ubaudin ajatuksen: siinä missä muualla Euroopassa investoidaan, jotta voidaan lunastaa naisten huippujalkapallossa olevaa kasvupotentiaalia, Suomessa (hieman yleistäen) toivomme tämän tapahtuvan ilman rahaa, siitä puhumista tai sen käyttämistä.

Naisten joukkueurheilun kasvaessa jokainen sidosryhmä voittaa: urheilijat itse, urheiluseurat, urheilumedia ja urheilussa mukana olevat yhteistyökumppanit. Naisten joukkueurheilun kasvattaminen kuitenkin haastaa koko urheiluyhteisöä näkemään uusia kohderyhmiä, tunnistamaan uusia juttuaihteita, kohdentamaan viestiä uusille kuluttajille tai lukijoille; arvostamaan ja muuttamaan ajatusmallejaan jostain, minkä parissa itse ei välttämättä ole kasvanut.

Englantilaisen Arsenalin ja saksalaisen Wolfsburgin kohtaamista naisten Mestarien Liigan välierässä todisti vuonna 2013 noin 1500 katsojaa. Kymmenen vuotta myöhemmin, tänä kevää-

nä, paikalla oli yli 60 000 katsojaa. Tämä kasvu ei ole tullut itsestään tai pelkästään vapaaehtoisten voimin. Kasvu on vaatinut määrätietoisia investointipäätöksiä, systemaattista työtä ja uskoa naisten huippujalkapallon liiketaloudelliseen potentiaaliin esimerkiksi Valioliigajoukkue Arsenalilta. Suomessa meillä on vielä valtava potentiaali käyttämättä naisten huippujalkapallon markkinoinnissa ja myynnissä.

Naisten pääsarja Kansallinen Liiga julkaisi tänä vuonna ensimmäistä kertaa liigajoukkueiden pelaajabudjetit. Budjettien avaamisen tavoitteena oli lisätä avoimuutta ja rahasta puhumista naisten joukkueurheilun ympärillä. Hieman aiheeseen liittyen jäin pohtimaan MTV Urheilun toimituspäällikkö **Teemu Niikon** maajoukkueen juhlaseminaarissa esiintuomaa ajatusta: *”Suomessa seurat eivät vielä kanna vastuutaan”*. En ole varma, onko kyse vastuunkannosta vai pitkäjänteisten liiketoimintamahdollisuuksien näkemisestä, mutta joka tapauksessa meillä Suomessakin on aiheen äärellä vielä paljon voitettavaa.

Jalkapalloyhteisön omien toimien lisäksi katson myös urheilumediaa. Miesten urheilulla on yli 50 vuoden etumatka oman asemansa vakiinnuttamisessa. Yhteiskunnan moniääninen kuvaaminen myös urheilusivuilla vaatiikin systemaattista työtä ja urheilutoimistusten kulttuurien uudistamista, mitä kautta lukijat – uudet ja vanhat – voivat sopeutua ja nauttia aamupalaansa myös naisten urheilua koskevien juttujen äärellä.

Kuulen usein pitkäjänteisyyden merkityksestä naisten urheilua kehitettäessä. Pitkäjänteisyys kiistatta onkin tärke-

ää jokaisella elämän osa-alueella, mutta pitkäjänteisyyden nimiin ei voi panna haluttomuutta haastaa totuttua. Siksi haastankin sinut, hyvä lukija, pohtimaan, miten itse voit edistää moniäänisen ja uusia kohderyhmiä sitouttavan urheilukulttuurin luomista. Kesällä pelattavat jalkapallon naisten MM-kilpailut, joiden ennustetaan tavoittavan yli kaksi miljardia ihmistä ympäri maailman, tarjoavat hyvän hetken tarttua teemaan.

Heidi Pihlaja

Kirjoittaja on kauppatieteiden maisteri ja valtiotieteiden ylioppilas. Vuonna 2015 päättäneen pelaajauransa jälkeen hän on toiminut HJK:n naisten liigajoukkueessa valmentajana sekä HJK ry:n hallituksessa.

Tällä hetkellä hän vastaa Palloliitossa jalkapallon kehityksestä naisten ja tyttöjen lajina sekä Kansallisen Liigan kehityksestä.

Löydät meidät Facebookista
facebook.com/urheilutoimittajat

Seuraa meitä Twitterissä
twitter.com/urheilutoimitus

Löydät meidät Instagramissa
instagram.com/urheilutoimittajat

Kiinnostaako kirja-arvion kirjoittaminen?

Fair Play -lehti on lähes ainaa lehti, joka tuo esille urheilukirjojen kirja-arvioita. Urheiluaiheisia kirjoja ilmestyy vuoden varrella tiuhaan tahtiin, joten nyt etsimme lisää vapaaehtoisia kirjaarvioiden kirjoittajia. Kiinnostaisiko juuri sinua? Jos kiinnostaa, niin ota yhteyttä lehden päätoimittajaan (toimisto@urheilutoimittajat.fi). ♦

Liiton toimisto hiljenee kesäkuukausiksi

Urheilutoimittajain Liiton toimisto hiljenee kesäkuukausiksi. Liiton toimisto on suljettuna 1.6.–13.8. välisen ajan. Palataan siis asiaan jälleen elokuussa. Rentouttavaa kesää!

Vuosikokous:

Suvi Hakkarainen uutena jäsenenä liiton hallitukseen

Urheilutoimittajain Liiton sääntömääräinen vuosikokous pidettiin Helsingissä, Mandatum Lifen Pilarisalissa 16.3. Kokouksessa käytiin läpi liiton sääntömääräiset vuosikokousasiat.

Teksti: **Nina Jakonen**

Hallituksen puheenjohtajana valittiin jatkamaan tulevalle kaksivuotiskaudelle **Kari Linna** (Oulu). Hän voitti äänestyksessä vastaehdokkaansa **Kimmo Muttilaisen** (Turku) äänin 101–43. Hallituksen erovuoroisista jäsenistä **Esko Hatunen** (Helsinki), **Jussi Heimo** (Tampere) ja **Tommi Roimela** (Jyväskylä) jatkavat hallituksessa myös seuraavat kaksi vuotta. Hallitukseen valittiin uutena jäsenenä **Suvi Hakkarainen**

(Helsinki). Erovuorossa ollut **Matti Lehtisaari** ei ollut enää käytettävissä. Hallituksessa jatkavat **Ann-Christine Karhu** (Helsinki), **Markus Karjalainen** (Kuopio), **Harri Laiho** (Pori) ja **Reijo Suikki** (Helsinki).

Vuosikokouksessa hyväksyttiin liiton toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2022 sekä toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2023. Jäsenmaksuiksi vahvistettiin 60 euroa (A-jäsenet) ja 30 euroa (opiskelijat). ♦

Liitto jakaa koulutusapurahaa ammatilliseen kouluttautumiseen kaksi kertaa vuodessa

Urheilutoimittajain Liiton koulutusapurahaa voivat hakea liiton A-jäsenet. Henkilökohdasta koulutusapurahaa voi käyttää ammatilliseen kouluttautumiseen. Apurahaa voi saada oman ammatitaidon kehittämiseen ja syventämiseen tähtääviin opintoihin (ei perustason opintoihin) sekä yleissivistävään itsensä kehittämiseen. Tällaisia voivat olla esim. kieliopinnot, ammatillinen täydennyskoulutus, opintojen loppuunsaattaminen, kielenhuoltokurssi, alan tutkimustyö, alan julkaisut, videokuvakurssi tai digikuvakurssi. Apurahaa ei myönnetä laitehankintoihin, eikä sitä voi käyttää työmatkoihin tai opiskelupaikan ja kodin välisiin matkoihin tai elinkustannuksiin. Apurahaa ei myöskään myönnetä jo toteutuneisiin tai meneillään oleviin hankkeisiin. Koulutuksen pitää tukea ja kehittää jäsenen ammattitaitoa ja journalistista osaamista.

Hakuohjeet

Apurahaa voi jatkossa hakea kaksi kertaa vuodessa – vuosittain marraskuun tai toukokuun loppuun mennessä. Apurahaa haetaan sähköisellä lomakkeella liiton verkkosivujen kautta: www.urheilutoimittajat.fi/jasenedut/koulutusapuraha. Hakemus tulee perustella hyvin. Mahdollinen apuraha maksetaan toteutuneiden kulujen perusteella. Hakijan jäsenmaksun tulee olla maksettuna.

Apurahan käytöstä on tehtävä selvitys liittoon. Selvityksen liitteeksi tulee liittää koulutusapurahan osalta alkupe- räiset kuitit kuluista.

Koulutusapurahaa saavan on toimitettava Fair Play -lehden juttu apurahan käytöstä tai opinnäytteestä koulutustilaisuuden jälkeen. Aikataulusta on sovittava etukäteen lehden päätoimittajan kanssa (toimisto@urheilutoimittajat.fi). ♦

Uusi arki uudessa Pöllölaaksossa

MTV:n uutislähetyksessä panssarivaunu "ajoi" studioon. Toimituspäällikkö **Teemu Niikko** ei vielä lupaa samankaltaista lisättyä todellisuutta urheilu-uutisointiin, vaikka tekniikka sen mahdollistaisikin.

Teksti: **Harri Laiho** Kuva: **Esko Hatunen**

Uudet tilat, uusi ulkoasu, uutta järjestelmää ja tekniikkaa. Kun mediataloissa tehdään muutoksia, ne ovat tekijöille suuria mullistuksia, joita valmistellaan viikkoja tai kuukausia. Katselijoille tai lukijoille muutokset eivät välttämättä näyttyäydy yhtä suurina ja merkittävänä kuin tekijät kenties ajattelevat ja toivoivat. Lopulta kuitenkin sisältö ratkaisee.

MTV sai tammikuussa valmiiksi muutoksen, joka lienee suomalaisten mediatalojen yksi viime vuosien suurimmista. Lähes kaikki meni uusiksi, kun yli 40 vuotta palvelleet vanhat tilat Pasilassa jäivät taakse. Uusi Pöllölaakso aukesi Vallillaan.

– Uusi ympäristö on tosi innostava. Meillä on modernit meille suunnitellut tilat kantakaupungissa. Arki meni uusiksi. Juuri se on ehkä eniten muuttunut, millaista on käydä töissä, hehkuttaa MTV Urheilun toimituspäällikkö **Teemu Niikko**.

Pasilassa MTV oli kahdessa eri tilassa, eivätkä kaikki tekijät välttämättä kohdanneet toisiaan kovin usein. Nyt kaikki ovat saman katon alla. Niikko kiittääkin sen näkyvän aiempaa tiiviimpänä työyhteisönä.

Tekniikka viimeisen päälle

MTV rummutti omaa muuttoaani voimakkaasti niin kuin tapana on. Uutuuttaan hohtavat ja yhä komeammat studiotilat ovat toki näkyneet myös katsojille. Niikko on ylpeä siitä, millaista jälkeä MTV pystyy tuottamaan, mutta samalla hän kuitenkin myöntää, etteivät kaikki muutokset näyttyäydy valtavan dramaattisina.

– Meillä oli vanhoissakin tiloissa tekniikka viimeisen päälle. Katsojille näkyvä suurin muutos on siinä, että nyt meillä on esimerkiksi studioissa enemmän seinäpinta-alaa, mikä mahdollistaa isompia grafiikoita.

– Niinhän se menee kotonakin, kun olohuoneeseen hankitaan uutta tv-ruutua. Harva vaihtaa pienempään ruutuun, vaan yleensä koko kasvaa.

Uudet tilat ja tekniikka luovat toisaalta myös uusia mahdollisuuksia sisältöön. Niikon mukaan MTV Urheilussa ei ole vielä kyetty hyödyntämään kaikkea sitä potentiaalia, mihin Vallilan Pöllölaakso voisi taipua.

– Olihan se komean näköistä, kun panssarivaunu ajoi keskelle uutislähetystä, Niikko muistelee maaliskuussa nähtyä Seitsemän uutisten lähetystä.

Kyse oli uutisaiheesta, joka käsitteli Ukrainan asetoimituksia. Sen yhteydessä Leopard 2A7 -panssarivaunu "ajoi" sisään äänitehosteiden siivittämänä. Se oli ensimmäinen kerta, kun uutisstudioon saatiin niin ison mittakaavan objekti. Panssarivaunu studiossa onnistui AR-teknologian, eli tietokonegrafiikkaa ja kamerateknologiaa yhdistävän lisätyn todellisuuden avulla.

– Jotain vastaavaa on varmasti mahdollisuus saada urheilustudioihinkin, mutta en uskalla tähän kohtaan luvata, mitä se voisi olla, miettii Niikko, joka on enemmän sisältö- kuin tekniikkaihminen.

– Tekniset asiat mahdollistavat makeita juttuja. Tärkein asia on silti, että pystymme saamaan lähetykset luotettavasti ja laadukkaasti ulos.

Teknisen luotettavuuden säilyttäminen toi muutoksessa alun suurimman paineen. Niikko myhäilee MTV:n onnistuneen ponnistuksessa mainiosti.

"Hiekkakuopasta asti"

MTV:llä muutos ei ollut viikkojen eikä kuukausien asia. Sitä työstiittiin vuosia. Päätös uusista toimitiloista julkaistiin vuonna 2020. Sen jälkeen alkoivat rakennustyöt.

Niikon mukaan myös toimitus pääsi eri työryhmissä suunnittelemaan uusia

"Uusi ympäristö on tosi innostava. Meillä on modernit meille suunnitellut tilat kantakaupungissa. Arki meni uusiksi. Juuri se on ehkä eniten muuttunut, millaista on käydä töissä."

MTV Urheilun toimituspäällikkö
Teemu Niikko

tiloja "hiekkakuopasta asti", eli heti siitä vaiheesta, kun rakennusprojekti alkoi. Toiveet otettiin hyvin huomioon.

Työntekijöille muutto ei tarkoittanut vain sitä, että yhtenä aamuna piti matkustaa eri paikkaan töihin kuin ennen ja

asettua uusiin studioihin ja muihin tiloihin. MTV uudisti samalla kaikki järjestelmänsä. Se tarkoitti valtavaa opettelua samalla, kun tehtiin konkreettista muuttoa ja jokapäiväistä uutistyötä.

– Uusien järjestelmien opettelussa on pitänyt peilata toimituksen tunteja. Joillekin uudistukset ovat inspiroivia, joillekin kuormittavia, osa omaksuu ne nopeammin, osa hitaammin.

– Samaan aikaan piti kuitenkin tehdä yhtä paljon yhtä laadukasta urheilujournalismia kuin aiemmin.

Niikko kiittää johtamaansa MTV:n urheilu-uutisten noin 25 henkilön työporukkaa. Sitoutunut ryhmä on hänen mukaansa ollut hymy huulilla kaikkien muutosten keskellä.

– Se on tosi iso arvo, että ihmiset eivät ole vain kovia ammattilaisia, vaan myös hyviä tyyppejä, Niikko miettii ja sanoo

↑

MTV:llä muutos ei ollut viikkojen eikä kuukausien asia. Sitä työstiin vuosia. Päätös uusista toimitiloista julkaistiin vuonna 2020. Sen jälkeen alkoivat rakennustyöt. – Toimitus pääsi eri työryhmissä suunnittelemaan uusia tiloja ”hiekkakuopasta asti”, eli heti siitä vaiheesta, kun rakennusprojekti alkoi. Toiveet otettiin hyvin huomioon, iloitsee MTV Urheilun toimituspäällikkö Teemu Niikko.

pyrkivänsä ottamaan sen huomioon rekrytoinneissakin.

Tapahtumien ytimessä

Haastatteluhetkellä Teemu Niikko valmistautui jääkiekon MM-kilpailuihin. MM-kilpailujen kaltainen 2,5 viikon intensiivinen projekti on juuri sellainen, missä tarvitaan hyviä tyyppejä, joiden huulet eivät ala kääntyä paineessakaan alaspäin.

– Jääkiekon MM-kisat on meille sellainen 2,5-viikkoinen, että toista vastaavaa ei vuodessa tule.

Niikko itse isännöi MM-kilpailujen aikaan suoria studiolähetystyiä Tampereelta. Niinä päivinä, kun hän ei ollut kiekkostudioissa, hän teki muita toimituspäällikön töitä Helsingissä.

Uusista ja komeista studiotiloista huolimatta MTV ei jatkossakaan hautaudu Vallillaan. Urheilu-uutisoinnille on tärkeää olla tapahtumien ytimessä. Aina-kaan toistaiseksi mikään hienon teknologian lisätty todellisuus ei voi voittaa läsnäolon tuntua.

Siksi MM-jääkiekon päästudio oli Nokia-areenalla. Vallilasta tehtiin vain yksittäisiä studiolähetystyiä. ♦

”Pullollaan sivistystä”

Pulkkisen polkupyöräesseistä viime vuoden urheilukirjaykkönen

J. P. Pulkkisen kirjoittama ja Teoksen kustantama *Täydellinen keksintö* – *Polkupyöräesseitä* palkittiin vuoden 2022 parhaana urheilukirjana.

Teksti ja kuvat: **Matti Hannula**

Vuoden parhaalle kotimaiselle urheiluaiheiselle teokselle myönnettävää Vuoden urheilukirja -palkintoa on jaettu vuodesta 1980 lähtien. Tällä kertaa finalistieiksi oli haravoitu kahdeksan teosta. J. P. Pulkkisen *Täydellinen keksintö* – *polkupyöräesseitä* on järjestyksessään 43. Vuoden urheilukirja.

Palkinnon myönsi Urheilun ja liikunnan kulttuurikeskus Tahto (ent. Urheilumuseo). Vuoden urheilukirja -raadin perusteluissa Pulkkisen teosta kuvataan harvinaisen ehyeksi ja sivistäväksi kokonaisuudeksi, jossa näkökulmat vaihtuvat kulttuurihistoriasta poliittiseen analyysiin ja kirjoittajan perusteltuihin näkemyksiin.

Vuoden urheilukirja 2022 julkistettiin tammikuun viimeisenä päivänä 2023 Tahdon tiloissa Olympiastadionilla.

Systeemi muuttuu

Valintaraatiin kuuluivat **Esko Heikkinen** (pj.), **Juha Kanerva**, **Kristiina Kekäläinen**, **Susanna Luikku**, **Riitta-Ilona Pummi-Kuusela** ja **Mika Wickström**. Heistä Heikkinen, Kanerva ja Kekäläinen ovat Urheilutoimittajain Liiton tai sen paikalliskerhon jäseniä ja kaikki kolme ovat olleet Vuoden urheilukirja -raadin jäseniä jo vuosikausia, kuten myös Luikku ja Wickström. Urheilumuseon, sittemmin Tahdon asettama raati teki nyt viimeisen palveluksensa. Jatkossa Vuoden urheilukirja -voittajan valitsee ”diktaattori”, kuten on ollut jo pitkään tapana monen muun arvostetun kirjallisuuspalkinnon kohdalla.

–Harvinaisen ehyt ja loppuun saakka tasonsa säilyttävä kirja, joka sisältää paitsi pyöräilyn kulttuurihistoriaa, myös poliittista analyysiä ja oikeastaan kaikkea inhimillistä siltä väliltä. Teksti on elämäksellistä ja pullollaan sivistystä, totesi raadin puheenjohtaja Heikkinen ainakin toistaiseksi viimeisessä Vuoden urheilukirja -palkitsemispuheessaan.

–Sain edellisen kerran kirjoittamisesta palkinnon joskus lukioikäisenä, muisteli J. P. Pulkkinen kiitospuheessaan.

J. P. Pulkkinen vastaanotti viimeisen Vuoden urheilukirja -raadin valitseman palkinnon. Jatkossa kyseisen kunnian vastaanottajasta päättää Tahdon nimeämä ”diktaattori”.

–On suurenmoista saada palkinto siitä, että on saanut kielen varassa jonkin asian elämään, hän jatkoi.

–Urheilu on aina tuottanut minulle iloa, myös penkkiurheilijana. Urheilussa katsotaan, mikä on ihmiselle mahdollista. Mihin minä pystyn. Samalla testataan omaa rajallisuutta, myös pyöräilyssä, varsinkin tässä iässä (64). Kuinka pieni ja hauras minä saatankaan olla, varsinkin kaupungilla autojen välissä pyöräillessäni. Muun muassa sitä olen pyrkinyt tässä teoksessani välittämään.

Vuoden urheilukirja -voittaja palkitaan kiertopalkinnolla, jonka on lahjoittanut nelinkertainen olympiavoittaja **Lasse Virén**.

Lisäksi Tietokirjallisuuden edistämiskeskus lahjoittaa Vuoden urheilukirja -voittajalle 2000 euron palkintosumman.

Kolmiloikkaaja Kristiina Mäkelä viimekesäinen Instagram-postaus poiki laajan julkisen keskustelun ja tuli nyt palkituksi Vuoden urheilupostauksena.

Kolmiloikkaaja Mäkelälle postauspalkinto

Helsingin Urheilutoimittajat ry:n jäsen **Erkki Alaja** sai palkinnon pitkäaikaisesta työstään suomalaisen urheilukirjallisuuden parhaaksi. Alaja on kirjoittanut 17 urheilukirjaa henkilöhistorioista urheilupaikkojen tarinoihin.

Vuoden urheilupostaukseksi raati valitsi kolmiloikkaaja **Kristiina Mäkelä** Instagram-postauksen, jossa hän vaati asiallisempia kuvakulmia yleisurheilun kuvaamiseen. Hänen suoritustaan oli heinäkuuisissa MM-kilpailuissa kuvattu alaviistosta. Postaus poiki laajan julkisen keskustelun.

–Tämä palkinto saa hieman negatiivisesta asiasta pikkuisen positiivisemmän, Mäkelä totesi.

Kunniamaininnat Vuoden urheilukirja -raati myönsi **Johanna Ruohosen** teokselle *Naisten laji – kirja jalkapallosta* (S&S) sekä **Timo Taulon** kirjoittamalle historiateokselle *Kaikkien aikojen hiihtoseura – LHS 1922–2021* (Lahden Hiihtoseura ry). ♦

Erkki Alajan parikymmenvuotinen urheilukirjailijan ura huomioitiin hienosti

Helmikuussa 71 vuotta täyttänyt **Erkki Alaja** on kirjoittanut 17 urheiluaiheista teosta, vaikka hän aloitti kirjailijan hommat vasta runsaat 20 vuotta sitten. "Eki" palkittiin Vuoden urheilukirja -palkitsemistilaisuudessa ansiokkaasta ja pitkäaikaisesta työstään suomalaisen urheilukirjallisuuden hyväksi.

Teksti ja kuva: **Matti Hannula**

Erkki Alaja on Helsingin Urheilutoimittajat ry:n jäsen ja ollut HUT:n toiminnassa jo pitkään tärkeänä tukipilarina.

–Eki, Stadin kundi, on pyhittänyt koko elämänsä urheilulle. Hän on pelannut sekä jalkapalloa että käsipalloa pääsarjatasolla, työskennellyt muun muassa Pöytätennisliiton ja Voimisteluliiton toiminnanjohtajana sekä HJK:n toimitusjohtajana. Hänellä on oma mainostuotoimisto ja jo pitkään aktiivinen rooli suomalaisessa managerikentässä, Vuoden urheilukirja -raadin jäsen **Kristiina Kekäläinen** taustoitti.

–Nyt Eki palkitaan kirjallisista ansiostaan, joiden suhteen hän on jossain mielessä vasta myöhemmällä iällä korjannut uransa varrella eri tavoin kypsytelemäänsä satoa.

Alajan kirjallinen ura alkoi urheilumarkkinoinnin ja -sponsoroinnin oppikirjoilla.

–Hienoimmat hetket olemme saaneet kokea "stadilaisten mestojen" – esimerkiksi Jäähallin, Olympiastadionin ja Pallokentän eli "Bolliksen" historiaa käsittelevien teosten parissa. Nuo kaikki teokset ovat arvokasta kulttuurihistoriaa, Kekäläinen korosti.

Ei kuitenkaan sovi unohtaa Alajan **Aulis Rytköestä** kirjoittamaa elämäkertaa *Monsieur Magic* kuten ei myöskään Alajan omaelämäkerrallista *Kutsus-mus*-teosta.

–Raati katsoi, ettei tästä kontekstista löydy osuvampaa palkittavaa kuin Erkki Alaja. Olemmehan Olympiastadionilla Urheilumuseossa, Töölössä ja Stadissa. Eli huudeilla, jotka Eki meistä kaikista läsnäolijoista tuntee kaikkein syvällisimmin. Kaiken kukkuraksi Eki on hyvin joviaali seuramies, Kekäläinen intoutui aivan aiheesta ylistämään.

Kohteita piisaa

–Kirja on kotikasvatuksen tuloksena ollut minulle aina enemmän kuin pelkkä kirja, Erkki Alaja aloitti kiitospuheensa.

–Vajaat kuusi vuotta sitten edesmenneen kaksoisveljeni **Pertin** kanssa aloitimme lukuharrastuksen jo varhain. Ensin satuja, sitten seikkailukirjoja ja sitten **Agatha Christietä**. Luimme aivan mielettömästi, palkittu muisteli.

–Useassa kohtaa elämäni varrella mielessäni oli, että olisi kiva kirjoittaa kirja. Vasta vuosituuhannen vaihteessa asia alkoi konkretisoitua. Ensimmäinen teokseni, kolmesta oppikirjasta ensimmäinen, Urheilumuseon kustantama, ilmestyi vuonna 2000.

Kirjallisia teoksia on Alajalta ilmestynyt tähän mennessä 17. Oppikirjojen jälkeen Alaja kirjoitti Veikkauksen kustantamana kuusiosaisen *Respect*-kirjasarjan. Sitten hän ajautui tiiviisti Teoksen talliin.

Vanhoihin urheilualokuviin ja palloiluseurojen vanhoihin peliasuihin erikoistunut **Pekka Jyrkiäinen**, Urheilumuseo sekä Alajan vaimo **Tuuli Merikoski** saivat Alajalta ansaitut kiitokset

Viime vuonna 70 vuotta täyttänyt **Erkki Alaja**, Stadin kundi, sai hienon syntymäpäivälahjan hieman jälkikäteen.

suurenmoisesta avusta, yhteistyöstä ja myötäelämisestä.

Seuraava teos on Alajalla jo valmistumassa.

–Se ei ole urheilukirja, hän valottaa.

–Mielessä on toki monta urheilukirja-aihettakin. Mutta en ole vielä tehnyt sellaisen eteen mitään konkreettista. Enköhän taas joku päivä vielä julkaise urheilukirjankin. Löytyyhän Stadista kohteita: Uimastadion, Kísahalli..., Alaja pohtii. ♦

Helmareiden 50-vuotista taivalta juhlistettiin seminaarilla, jossa aiheena oli myös urheilujournalismi. Panelisteina olivat mukana Tommy Lindgren (vas.), Anu Ubaid ja Teemu Niikko.

Naisten roolia urheilumediassa ruodittiin Palloliiton juhlaseminaarissa

”Paljon on vielä tehtävää”

Suomen Palloliiton järjestämässä Helmarit 50 v. -juhlaseminaarissa 4. toukokuuta Helsingissä puitiin syvällisesti muun muassa naisten roolia urheilumediassa.

Teksti: **Matti Hannula** Kuvat: **Pinja Akkanen/Palloliitto**

Tampereen Ilveksen kasvatin, tätä nykyä pieniä futisjunnuja valmentavan toimittaja **Milla Madetojan** moderoimassa paneelissa keskustelijoina olivat **Tommy Lindgren, Anu Ubaid** ja **Teemu Niikko**.

Heti startissa Madetoja kysyi panelisteilta, miksi meidän on syytä vielä vuonna 2023 keskustella tällaisesta aiheesta.

– Suomalainen mediasisältö on vielä tosi kaukana siitä, että naisten urheilua katettaisi riittävästi, totesi Anu Ubaid, *Helsingin Sanomain* entinen päätoimittaja, joka tätä nykyä työskentelee bränditoimisto United Imaginationsille, jonka perustajajäsen hän on.

Ubaidilla on takanaan 15 vuoden ura suomalaisella mediakentällä ja jo muu-

taman vuoden kokemus ”futismutsinaikin”.

– Riippumatta siitä, onko naisten vähäinen osuus urheilujournalismissa hyvä vai huono asia, sen pitää joka tapauksessa olla avoimen yhteiskunnallisen keskustelun ja kriittisen tarkastelun kohde. Paljon myönteistä on tapahtunut, mutta jos tarkastelua ei tehdä koko ajan, kehitys tyssää tai menee taaksepäin, Ubaid korosti.

Isokaan maali ei ylittänyt kynnyistä

– Naisten urheilun osuus urheilujournalismissa on lisääntynyt ja laatukin parantunut, näkee Teemu Niikko, MTV Urheilun toimituspäällikkö.

– Epätasa-arvoa toki on yhä. Johtunee pitkälti siitä, että urheilujournalismi on miesvaltainen ala.

Tommy Lindgrenin mielestä hyvä journalismi ei ole sukupuolesta kiinni.

– Voi sitä paitsi olla, että monella nais-toimittajalla olisi omakohtaisten kokemusten tai haastateltavien luottamuksen saavuttamisen kautta jotakin sellaista annettavaa, jota miestoitimittajalla ei välttämättä ole, argumentoi Ihmis-oikeusliitossa kampanja-asiantuntijana työskentelevä Lindgren, joka tunnetaan lisäksi paitsi *Lindgren & Sihvonon* radio-ohjelmasta ja tv-ohjelmista *Villi kortti* ja *Penkinlämmittäjät*, myös Don Johnson Big Bandin vokalistina ja laulun tekijänä.

Lindgren otti esille tuoreen esimerkin

epätasa-arvosta: Juhlaseminaaria edeltävänä päivänä Liverpoolissa pelaava helmari **Emma Koivisto** oli tehnyt hallitsevaa mestaria Chelseaa vastaan maalin Englannin Superliigan ottelussa.

– Selasin mielenkiinnosta, mitä *Helsingin Sanomat* siitä kirjoitti. Ei mitään. Sen sijaan *Hesarin* päivän jalkapallotarjonnasta löytyivät **Erling Braut Haaland**, **Lionel Messi**, **Joel Pohjanpalo** ja **Pasi Tuutti**. Oli myös kerrottu **Luka Modrić** laserilla osoitelleen miehen tarina. Mutta Koiviston saavutus ei ylittänyt *Hesarin* uutiskynnystä. Eli paljon on vielä tehtävää. Monissa urheilutoimituksissa onkin päätetty tehdä konkreettisia tekoja tasa-arvoisemman urheilujournalismin edistämiseksi, Lindgren kiitteli.

Viimeisimpiä linnakkeita

– Naisten osuus urheilujournalismissa ei ole kiinni naistoimittajien määrästä urheilutoimituksissa, Niikko huomautti.

– Yksittäiset toimittajat voivat toki ehdottaa omia aiheitaan, mutta päätökset tekevät muut. Ei tietenkään ole tietoinen valinta, että toimituksemme on miesvaltainen. Me haluamme, että meillä on mahdollisimman paljon mahdollisimman hyviä toimittajia. Ja fakta vain on, että tälle alalle hakeutuu paljon enemmän miehiä kuin naisia ja isosta massasta löytyy enemmän huippuyksilöitä kuin pienestä massasta. Aivan kuin huippu-urheilussakin.

– Journalismi ei ole irti yhteiskunnan muista rakenteista, Ubaud muistutti.

– Suomessa meillä on kansainvälisesti tarkasteltuna ylipäänsä erittäin sukupuolittuneet työmarkkinat. Journalismissa kaiken kaikkiaan on kuta kuinkin fifty-fifty miehiä ja naisia, mutta urheilujournalismi näyttää olevan ns. viimeisimpiä linnakkeita, eli on urheilutoimituksia ja -osastoja, joissa on töissä vain miehiä.

Kuuma aihe vain hetkittäin

Niikko totesi Helmareiden olevan hyvä esimerkki siitä, että naisten joukkuelaji pystyy houkuttelemaan suuria yleisömääriä katsomoihin ja tv:n ääreen.

– Helmarit myös esiintyy taajaan urheilujournalismissa, Niikko sanoi.

– Mutta valitettavasti tuo ilmiö ei ole siirtynyt kansalliseen sarjaan. Sama tosin koskee Suomessa miestenkin jalkapalloa. Se on vain hetkittäin kuuma aihe.

Lindgren kertoi osuvan esimerkin naisten jalkapallon kiinnostavuuden lisääntymisestä:

– Lontoossa vastikään pelatussa naisten Mestarien liigan välieräottelussa Arsenal–Wolfsburg oli yli 60 000 katso-

jaa. Kymmenen vuotta sitten samojen joukkueiden saman kilpailun välierässä oli 1 400 katsojaa, eli saman verran kuin Suomen ja Ruotsin naisten maaottelussa Ahvenanmaalla elokuussa 1973. Kymmenessä vuodessa on varmasti tehty paljon toimenpiteitä, jotka eivät välttämättä olleet normaalin markkinatalouden mukaisia. Mutta naisten jalkapalloon on haluttu panostaa, koska siinä on nähty potentiaalia, Lindgren totesi.

Valtaseuroille vastuuta

Hufvudstadsbladet on urheiluesihenkilönsä **Filip Saxénin** johdolla jo pitkään panostanut naisurheilua käsittelevään journalismiin ja onnistunut fifty-fifty-tavoitteessaan.

– ”Journalismi on ammattitaidosta kiinni. On osattava tehdä lukijoita kiinnostavia juttuja niiden kohteena olevien urheilijoiden sukupuolesta riippumatta”, Lindgren siteerasi Saxénia.

– Toimituksissa pitäisi aktiivisesti miettiä, mikä on se uusien aiheiden kirjo, joka seuraisi siitä, että naisten urheilua käsiteltäisiin enemmän, Ubaud vinkkasi.

– Esimerkiksi lapsen saaminen ei ole koskaan ollut relevantti kysymys yhdenkään ammattuurheilijamiehen kohdalla.

Niikko heitti palloa liittojen ja seurojen suuntaan:

– On väärä lähestymistapa viestitellä meille, että tehkää meistä juttuja, niin meistä kiinnostutaan. Vähintään se työ pitäisi tehdä, että edes pyrkisi kertomaan muutaman jyvän pointin, miksi meidän pitäisi tehdä jostakin seurasta tai urheilijasta juttua. Varsinkin valtaseurojen toivoisin kantavan tässä enemmän vastuuta.

Yhteinen kieli

Päivän aiemmassa paneelikeskustelussa teemana oli *Urheilijoiden ääni* ja keskustelijoina pitkän ja menestyksekkään uransa jalkapalloilijana viime kauteen päättänyt **Tuija Hyryryn**, Veikkausliigaerotuomari **Mohammad El-Amara** ja saavutettavuusasiantuntija, Suomea muun muassa Rio de Janeiron paralympialaisten yleisurheilussa 2016 edustanut näkövammaisjalkapallon harrastaja **Ronja Pahaoja**.

Seminaarin avauspuheen piti **Elisabeth Rehn**, maailman ensimmäinen naispuolinen puolustusministeri (1990–1995), joka on alusta asti seurannut läheltä suomalaista naisjalkapalloilua.

– Jalkapallo on yhteinen kieli, Rehn, 88, totesi ja kertoi usein hyödyntäneensä jalkapallotietämystään merkittävien miespuolisten isäntiensä yllätykseksi virkamatoillaan.

– Sen jälkeen juttu aina luisti hyvässä hengessä puolin ja toisin.

Lavalla nähtiin myös **Marketta Hartikka**, joka oli Suomen kapteenina Suomen ensimmäisessä naisten maaottelussa 15. elokuuta 1973 Ahvenanmaalla Ruotsia vastaan. Peli päättyi maalittomaan tasapeliin.

Painavat monologit seminaarissa kuultiin Norjan jalkapalloliiton puheenjohtajalta **Lise Klavenessilta**, jonka rohkea kuuden minuutin mittainen puhe runsas vuosi sitten Fifan kongressissa Dohassa suututti Qatarin MM-kisajärjestäjät mutta keräsi sosiaalisessa mediassa valtavasti kiitosta, Susijengin eli Suomen miesten koripallomaajoukkueen entiseltä kapteenilta **Shawn Huffilta** sekä Sitran johtavalta asiantuntijalta **Kalle Niemiseltä**. ♦

→
Norjan jalkapalloliiton puheenjohtaja Lise Klaveness on toiminut tasa-arvon, ihmisoikeuksien ja läpinäkyvän urheilujohtamisen puolestapuhujana maailmanlaajuisesti.

Haasta itsesi ÄVKG-tietovisassa

Tuntuu siltä, että aihealueesta riippumatta jokaiseen kysymykseen vastaus on nykyään KVG. Ennen Googlen aikakautta oli jokaisessa arvonsa tuntevassa lehdessä jonkinlainen tietovisa, joka laittoi lukijat hieromaan älynystyröitään.

Fair Play -lehti uhmaa nykyaikaa ja alkaa nyt julkaista urheiluaiheisia kysymyksiä. Josko urheilutoimittajilla olisi sen verran urheiluhenkeä ja halua itsensä haastamiseen, etteivät heti katsoisi Googlesta! Niinpä tämän tietovisan teema ja nimi on ÄVKG.

Googleen turvautuminen on tässä siinäkin mielessä turhaa, että oikeat vastaukset löytyvät tämän lehden sivulta 25.

1. Koska viimeksi – ja itse asiassa ainoan kerran – jääkiekon miesten ja naisten Suomen mestaruus on mennyt samana vuonna samaan kaupunkiin?

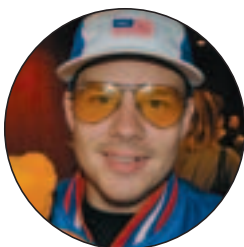
2. Mikä on maastohiittäjä Krista Pärmäkosken tyttönimi?

3. Kuka on jalkapallon Veikkausliigahistorian vanhin liigaottelussa avauskokoontamassa ollut henkilö?

4. Ketkä kaksi pelaajaa ovat pelanneet miesten Superpesistä neljässä maassa?

5. Minkä niminen urheilija edusti 1990-luvulla Suomea samassa miesten Suomi-Ruotsi-yleisurheilumaaottelussa sekä keihäänheitossa että pikajuoksussa?

6. Missä urheilulajissa Ville Galle on voittanut kaksi miesten Suomen mestaruutta?

7. Mikä oli Riitta Salinin voittoaika vuoden 1974 EM-kisojen 400 metrin finaalissa?

8. Koska viimeksi käsipallon miesten Suomen mestaruuden on voittanut seura, joka ei menneellä kaudella (2022–2023) pelannut ko. lajia pääsarjatasolla?

9. Miten NHL:n Carolina Hurricanesin hyökkääjä Jesperi Kotkaniemi kytkeytyy vuonna 1975 ensi-iltansa saaneeseen suomalaiseen elokuvaan Mies, joka ei osannut sanoa ei?

10. Ketkä ovat ne seitsemän suomalaista olympiamitalia, joiden sukunimi päättyy kaksoiskonsonanttiin eli kahteen peräkkäiseen samaan konsonanttiin? (Voit katsoa tarvittaessa Googlesta, mikä on konsonantti!)

Kysymykset laati **Matti Hannula**
Kuvat: **Matti Hannula** ja **Jesse Väänänen/Suomen Olympiakomitea**

Suuressa maailmassa rajatkin ovat suuria, mutta joskus niitä sentään voisi ylittää

“Don’t cross this line”, toteaa Utah Jazzin jonkin sortin median ja urheilijoiden välissä operoiva toimihenkilö tiukasanaisesti valokuvaajalle. Keltainen linja salissa on raja. Sen yli ei ole kuvaajilla, saati sitten toimittajilla asiaa.

Sääntö on selvä, vaikka kahdella treenikentällä tilaa olisi kuvaajille oikein hyvin ja suomalaiskuvaajaa kiinnostava Lauri Markkasen sijainti on aika tarkkaan kahden koriskentän päässä. Kun on selvä sääntö, maalaisjärjelle ei ole sijaa. Ei, vaikka kuvaajan liikkuminen lähemmäs Markkasta ei häiritsisi ketään. Ei varsinkaan Markkasta, joka mielellään tapaa ihmisiä kotimaastaan ja kotikaupungistaan.

Sama tilanne on Jazzin peleissä. Tarkkaan on määritelty, että vain tuossa paikassa tuossa tilanteessa voi kuvata. Haastattelutiloihin on pääsy vain tietynlaisilla oikeuksilla, vaikka väkeä sinne ei missään tapauksessa olisi menossa liian paljon. Pukukoppihaastatteluihin olisi pitänyt anoa erikseen lupa. Aina tulisi tuntee oikeat henkilöt.

Ymmärrän pelisäännöt noin periaatteessa. Utah Jazzin kotikaupungissa Salt Lake Cityssä ollaan suuressa maailmassa ja paikalliset NBA-pelaajat ovat Markkasen johdolla kovan luokan koripallotähtiä. Jossain kohdassa rajoitukset ovat ymmärrettäviäkin. Esimerkiksi kuvaajille on oikeasti vain tarjolla rajallinen määrä kuvauspaikkoja kentän tasolla. On luonnollista, että Getty Images ja Utahin paikallinen *Helsingin Sanomia* vastaava iso lehti ovat suomalaisen maakuntamedian edellä.

Isoissa Amerikan urheilumaailmassa tulee hieman sellainen kuva, että erilaisia sääntöjä on jopa enemmän kuin sääntö-Suomessa. Median yhteyshenkilöiden tehtävinä tuntuu olevan se, että he tekevät urheilijoiden kohtaamisesta hankalaa. Näin ei varmasti ole, vaan he tekevät vain, kuten heidät on ohjeistettu.

Silti säännöt jurppivat. Itse koen kuitenkin, että median yhteyshenkilöiden tehtävänä on helpottaa median edustajien työtä. Suuressa maailmassa ei siltä tunnu.

Kuva: Sami Saarenpää

Osataan sitä toki Suomessakin. Lajiliittoissa, seuroissa ja yksittäisten urheilijoiden takana on ollut henkilöitä, jotka eivät varsinaisesti helpota median työtä. Lajiliittojen viestintävastaavat saattavat joskus suojella maajoukkueurheilijoita julkisuudelta torppaamalla lähes kaikki haastattelupyynnöt. Seurat tiedottavat monesti vain myönteisistä asioista, ja urheilijoiden managerit voivat joskus olla hankaliakin median pyyntöjen edessä. Joskus kaikki edellinen voi olla perusteltuakin, mutta aika usein näin ei ole.

Onhan toki selvää, ettei urheilijan ole pakko olla julkisuudessa, jos ei halua. Etenkin yksittäisen urheilijan kohdalla on luonnollistakin rajoittaa haastattelupyynnöitä, jos urheilija on sillä tasolla, että median toiveet alkavat jo oikeasti häiritä harjoittelua ja urheilua. Suomessa sellaisia urheilijoita, jotka tuovat riittävästi näkyvyyttä yhteiskumppaneille ja joille median pyynnöitä tulee liikaa, ei kuitenkaan kovin monta ole. Heidän nimensä voi katsoa esimerkiksi viimeisimmältä Vuoden urheilija -äänestyksen 10 parhaan listalta.

Joku voi tietysti kysyä, mihin hyvin menestyvä urheilija mediaa edes tarvitsee. Tai koripallon miljoonabisnestä pyörittävä NBA-seura. Kysymys on totta kai aivan aiheellinen. Ei kenties mihinkään, sillä bisnes pyörii epäilemättä ilman esimerkiksi kirjoittavaa mediaa. Toisaalta taas ainakin itse koen median edustajana olevani jonkinlainen linkki urheilijoiden ja lukijoiden eli kannattajien välillä. Mielestäni se linkki on joskus ihan merkittäväkin, ja lopulta siinä NBA-bisneksessäkin maksajana toimii nimenomaan kannattaja ja lukija.

Ja siksi minua joskus kieltämättä ärsyttää, että omalla tavallaan merkittävää ja arvokasta työtä rajoitetaan ihan rajoittamisen vuoksi niiden taholta, joiden pitäisi pystyä pitämään rajat kevyinä. Ihan maalaisjärjellä ajateltuna sen keltaisen linjan voisi joskus vaikka ylittää.

Tommi Roimela
Keskisuomalaisen urheilutoimittaja
Urheilutoimittajain Liiton
hallituksen jäsen

Löydät meidät Facebookista
facebook.com/urheilutoimittajat

Seuraa meitä Twitterissä
twitter.com/urheilutoimitus

Tiivis yhteistyö jatkuu Urheilugaalan kanssa

Teksti: **Nina Jakonen**
Kuva: **Janina Pitkänen**

Urheilutoimittajain Liitto ja Urheilugaala ovat sopineet yhteistyön jatkosta myös tuleville vuosille. Uusi kolmivuotiskausi starttaa Urheilugaalasta 2024.

Kun tammikuussa 2024 järjestetään 17. Urheilugaala, lavalla julkistetaan järjestyksessään 77. Vuoden urheilija.

– Yhteistyöllä on pitkät perinteet, ja on hienoa, että yhteistyö jatkuu edelleen, iloitsee liiton puheenjohtaja **Kari Linna**.

– Havaitsimme nopeasti intressiemme olevan edelleen yhteneväiset, joten sopimuksen jatkolle oli hyvät edellytykset. Yhteistyö on ollut tiivistä ja toimivaa, joten uusi yhteistyösopimus oli helppo tehdä suoraan kolmevuotiseksi. Olemme erittäin tyytyväisiä sopimukseen.

Myös Urheilugaalan pääsihteeri **Riia Martinoja** on mielissään tuoreesta yhteistyösopimuksesta.

– On hienoa jatkaa menestyksekkästä yhteistyötä uuden sopimuksemme myötä. Yhteistyömme on jatkunut jo Urheilugaalan perustamisesta lähtien ja on jo sinänsä arvokas jatkumo arvostuksen kulttuurin rakentamiselle.

– Urheilutoimittajain Liiton omistamat palkintoluokat Vuoden urheilija, Vuoden valmentaja, Vuoden nuori urheilija ja Vuoden joukkue ovat Urheilugaalassa urheiluarvostuksen palkintoluokkien ydintä. On merkityksellistä, että juuri nämä palkintoluokkien

Vuoden urheilija -äänestys on jatkunut katkeamattomana vuodesta 1947 lähtien. Yhteistyön myötä Urheilugaalassa julkistetaan tammikuussa 2024 järjestyksessään 77. Vuoden urheilija.

äänestykset ja valinnat saadaan tiiviisti ja monipuolisesti urheilua seuraavien urheilutoimittajien äänestämänä vuosittain esille.

Yhteistyö osapuolten kesken on tiivistynyt vuosi vuodelta. Palkitsemisten lisäksi tehdään tiivistä yhteistyötä myös muun muassa viestinnän puolella.

– Pitkän yhteistyön aikana maailma on muuttunut paljon. On hienoa, että yhteistyömme on koko ajan ollut aktiivista ja liitto halunnut kehittää niin äänestystapoja kuin yhteistyötä monipuolisessa viestinnässä, eli miten esimerkiksi tuomme yhteisesti esiin ehdokkaita ja kuluneen urheiluvuoden menestyjiä.

Vuoden urheilija -äänestykseen voivat osallistua jäsenmaksunsa maksaneet Urheilutoimittajain Liiton A-jäsenet sekä liiton paikalliskerhojen B-jäsenet, joille on myönnetty liiton pressikortti. Samassa yhteydessä äänestetään myös Vuoden joukkuetta, Vuoden valmentajaa ja Vuoden nuorta urheilijaa.

– Urheilutoimittajien työ on suomalaiselle urheilulle äärimmäisen arvokasta. Toivomme, että tämä yhteistyö kertoo myös urheilutoimittajille, että heidän työtään ja näkemyksiään arvostetaan ja että urheilutoimittajien työ on äärimmäisen merkityksellistä koko urheilukulttuurille, jatkaa Martinoja. ♦

Padel mukaan lajilistalle

Pekka Holopainen ja Petteri Ikonen Vuoden urheilija -valiokunnan uudet jäsenet

Urheilutoimittajain Liitto on hyväksynyt padelin niiden lajien joukkoon, joista valitaan vuoden päätteeksi lajin paras ja joista on periaatteessa mahdollisuus tulla valituksi Vuoden urheilijaksi. Näitä lajeja on nyt 82. Lisäksi on cheerleading, josta ei valita lajinsa parasta yksilöä, mutta joka otetaan huomioon Vuoden joukkue -ehdokaslistaa laadittaessa.

Jo neljä vuotta samalla kokoonpanolla toimineeseen Urheilutoimittajain Liiton Vuoden urheilija -valiokuntaan on nyt tullut kaksi vaihdosta: **Juha Kanerva** ja **Kaija Yliniemi** eivät halunneet jatkaa.

Heidän tilalleen on kutsuttu Sanomasta vastikään Yle Urheiluun siirtynyt **Pekka Holopainen** ja STT-Lehtikuvan **Petteri Ikonen**.

Valiokunnan puheenjohtajana jatkaa

Matti Hannula. Jäsenistä jatkavat **Harri Laiho** (Satakunnan Kansa/Sanoma), **Matti Lehtisaari** (Yle Urheilu), **Kai Nevala** (Kaleva), **Tommi Roimela** (Keski-suomalainen), **Mika Saukkonen** (MTV) ja **Maria Vesterinen** (Turun Sanomat).

Valiokunta laatii ehdokaslistat Vuoden urheilija, Vuoden joukkue, Vuoden valmentaja ja Vuoden nuori urheilija -äänestyksiin ja nimeää lajikohtaisesti vuoden parhaat urheilijat 82 lajissa. ♦

**ÄVKG-tietovisan vastaukset
(tietovisa sivulla 22)**

1. Vuonna 1983, kun HIFK voitti miesten mestaruuden kukistettuaan paikallisfinaaleissa Jokerit ja kun HJK voitti ensimmäisen jaossa olleen virallisen naisten Suomen mestaruuden.
2. Lähteenmäki
3. Martin Saarikangas. Oli kentällä Turun Palloseuran joukkueessa nelisen minuuttia alusta HJK-TPS-ottelussa Olympiastadionilla 15. elokuuta 1994. Saarikangas oli tuolloin 57-vuotias.
4. Juha Korhonen ja Teemu Nurmio. (Suomessa pelaamiensa otteluiden lisäksi molemmat olivat 2016 KPL:n riveissä Tukholmassa Joensuun Mailaa vastaan sekä Hyvinkään Tahkon riveissä keväällä 2023 Espanjassa Imatran Pallo-Veikkoja vastaan ja lisäksi vastakkain 2019 Tallinnassa. Siellä Korhonen edusti Tahkoa, Nurmio IPV:tä.)
5. Keihäänheittäjä Ari Pakarinen (s. 1969) ja pikajuoksija Ari Pakarinen (s. 1968) olivat Suomen miesten maajoukkueessa Ruotsi-ottelussa muun muassa 1995.
6. Kaukalopallossa (Bewe Sport 2007 ja 2010)
7. 50,14
8. HC West Kauniaisista voitti SM-kultaa 2012 (ja myös 2011). Vuonna 2003 Grankulla IFK:n ja Dickenin yhteistyöseuraksi perustetun organisaation toiminta lakkautettiin 2016.
9. Ko. elokuvassa naispääosaa esittänyt Kirsti Wallasvaara (1942–2021) oli Jesperi Kotkaniemien isoäiti.
10. Erik Hartvall (purjehdus, pronssi 1912)
Julius Skutnabb (pikaluiستelu, kulta, hopea ja pronssi 1924, hopea 1928)
Jyri Kjäll (nyrkkeily, pronssi 1992)
Marko Kiprusoff (jääkiekko, pronssi 1994)
Marko Asell (paini, hopea 1996)
Miikka Kiprusoff (jääkiekko, pronssi 2010)
Mikaela Wulff (purjehdus, pronssi 2012)

TULOSSA
**GOLFIN MESTARUUSKILPAILUT
SALOSSA 5.–6.6.**

Urheilutoimittajain Liiton golfin mestaruuskilpailut järjestetään 5.–6. kesäkuuta 2023 Salossa. Liiton mestaruuskilpailuihin voivat osallistua kaikki liiton jäsenet. Ilmoittautumiset 31.5. mennessä.

Syksyn alustavassa ohjelmassa on mm. Syysseminaari ja Urheilutoimittajapäivät.

Tarkemmat lisätiedot Urheilutoimittajain Liiton tulevista tapahtumista ja koulutustilaisuuksista seuraavassa Fair Play -lehdessä ja liiton sähköisissä viestintäkanavissa.

JÄSENEDET

Urheilutoimittajain Liiton A-, B- ja opiskelijajäsenyys oikeuttaa erilaisiin jäsenetuihin:

**PRESSIKORTTI
(A- JA B-JÄSENET)**

Urheilutoimittajain Liiton A-jäsenet saavat pressikortin liittyessään liiton A-jäseneksi. Paikalliskerhojen B-jäsenet voivat hakea pressikorttia liitosta erillisellä hakemuksella. Pressikortin voimassaolo perustuu jäsenmaksuun (A-jäsenet) ja pressikorttimaksuun (B-jäsenet). Pressikortilla voi osoittaa ammatillisen asemansa erilaisissa työtilanteissa. Pressikortti oikeuttaa ilmaiseen sisäänpääsyyn useimpiin kansallisiin urheilutapahtumiin. Poikkeuksena ovat ainoastaan jääkiekon SM-liigan ottelut ja tapahtumat, joihin täytyy erikseen akkreditoitua. **HUOM!** Olemme siirtyneet sähköiseen pressikorttiin (mobiilisovellus) keväällä 2021.

**KANSAINVÄLINEN LEHDISTÖKORTTI
(A-JÄSENET)**

Urheilutoimittajain Liiton A-jäsenet voivat hakea kansainvälisen urheilutoimittajien liiton (AIPS) lehdistökortin. AIPS-kortti on voimassa kaksi vuotta kerrallaan. AIPS-kortti myönnetään vain jäsenmaksunsa suorittaneille liiton A-jäsenille.

**KOULUTUKSET JA SEMINAARIT
(A-, B- JA OPISKELIJAJÄSENET)**

Urheilutoimittajain Liitto ja paikalliskerhot järjestävät jäsenilleen erilaisia koulutustilaisuuksia ja seminaarimatkoja, joista suurin osa on maksuttomia. Yksityiskohtaiset kuvaukset koulutusten sisällöistä sekä ilmoittautumislomakkeet löytyvät liiton verkkosivuilta.

**FAIR PLAY -LEHTI
(A-, B- JA OPISKELIJAJÄSENET)**

Urheilutoimittajain Liiton jäsenet saavat maksutta neljä kertaa vuodessa ilmestyvän liiton Fair Play -jäsenlehdessä. Fair Play -lehdet löytyvät myös liiton verkkosivuilta.

**KOULUTUSAPURAAHA
(A-JÄSENET)**

Urheilutoimittajain Liiton A-jäsenet voivat hakea liiton koulutusapurahaa ammatilliseen kouluttautumiseen. Apurahaa voi saada oman ammattitaidon kehittämiseen ja syventämiseen tähtäviin opintoihin (ei perustason opintoihin) sekä yleissivistävään itsensä kehittämiseen. Apurahaa voi hakea kaksi kertaa vuodessa – toukokuun tai marraskuun loppuun mennessä. Koulutusapurahaa saavan jäsenen on toimitettava Fair Play -lehteen juttu apurahan käytöstä.

**VUODEN URHEILIJAJÄSENET
(PRESSIKORTTIIN OIKEUTETUT
JÄSENET)**

Urheilutoimittajain Liiton Vuoden urheilija -äänestys-oikeus on ainoastaan liiton pressikorttiin oikeutetuilla jäsenillä. Samalla voi äänestää myös Vuoden joukkueetta, Vuoden valmentajaa ja Vuoden nuorta urheilijaa.

**IF:N JA KALEVAN VAKUUTUKSET
(A-, B- JA OPISKELIJAJÄSENET)**

If tarjoaa liiton jäsenille mahdollisuuden päästä mukaan kattavaan If Etuohjelmaan ja saada sitä kautta alennusta vakuutuksista. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva tarjoaa liiton jäsenille Primus-henkivakuutusedun, joka on sekä liiton jäsenille että heidän perheilleen tarkoitettu jäsenetu. Vakuutus antaa turvaa sairauden ja tapaturman aiheuttaman kuoleman varalle. Henkivakuutuksen jäsenetu on 47,3 %. Uusiin Primus-henki- ja -tapaturmavakuutuksiin saa veloitusetta lisätunnetta myös 2 000 euron Selviytymisturvan.

Lisätiedot kaikista jäseneduista liiton verkkosivuilta:
www.urheilutoimittajat.fi

KALEVA

Pienessä yhteisössä on isoa kilpailua urheilujournalismissa

Ålandstidningen on Ahvenanmaan suurin sanomalehti, mutta ei suinkaan alueensa ainoa media. Yksittäisessä urheilutapahtumassa saattaa välillä olla paikalla enemmän paikallisia toimittajia kuin katsojia.

Teksti: **Topias Kauhala** Kuva: **Robert Jansson/Ålandstidningen**

Thomas Jonsson ja Victor Sundqvist muodostavat kahdestaan ahvenanmaalaisen *Ålandstidningenin* urheilutoimituksen. Vuonna 1891 perustettu lehti on Ahvenanmaan suurin, mutta se ei takaa kirjasta valta-asemaa Ahvenanmaan mediassa, esimerkiksi urheilun suhteen. Juuri tiedotusvälineiden välinen kilpailu on ensimmäinen asia, mistä Jonsson haluaa muistuttaa, kun kyse on ahvenanmaalaisesta urheilujournalismista.

←

Victor Sundqvist (vas.) ja Thomas Jonsson muodostavat kahdestaan Ålandstidningenin urheilutoimittuksen. Jonsson on työskennellyt lehdessä jo 25 vuotta, kun taas Sundqvist aloitti toimittajauransa paikalliskilpailija Nya Ålandissa.

väreissä. *Ålandstidningen* on perusväri-tykseltään sininen, kun taas *Nya Åland* on punainen. Jonssonin mukaan heidän lehteään pidetään myös Ruotsi-myönteisempänä, siinä missä kilpailijan nähdään olevan enemmän Suomeen päin kallellaan.

Kovimmillaan itse urheilutoimitusten välinen kilpailu näkyy Ahvenanmaan tapauksessa totta kai jalkapallouutisoinnissa. Juuri jalkapallossa ahvenanmaalaisseurat, miesten IFK Mariehamn ja naisten Åland United, pelaavat Suomen pääsarjoissa.

Mutta kärkipalloilunsa lisäksi seurataan paikallisessa mediassa aivan kaikenlaista urheilua – ja kiivas kilpailuasetelma tuo välillä eteen hauskoja tilanteita.

– Joskus voi esimerkiksi hiihtokisoissa olla kolme toimittajaa paikalla, mutta ei yhtään katsojaa. Niin käy välillä. Tai vaikka tennisotteluissa, Jonsson sanoo.

Sundqvistin mukaan saattavat IFK Mariehamnin jääkiekkjoukkueeseen päätyneet ruotsalaispelaajatkin ihmetellä paikallista menoa – etenkin, jos he ovat aiemmin pelanneet sellaisissa sarjoissa ja seuroissa, jotka eivät juurikaan kerää huomiota osakseen.

– Täällä he pelaavat (Ruotsin) nelos-sarjatasolla, 300 ihmistä on katsomossa ja pelin jälkeen kolme kappaletta urheilutoimittajia nauhureineen edessä!

Oma pieni saariyhteisö

Ahvenanmaa tarjoaa erityislaatuisen työskentely-ympäristön urheilutoimittajalle. Siellä asuu vain noin 30 000 asukasta, mutta se on tavallaan kokoaan isompi.

– Olemme pieni yhteisö, mutta kuin suuri maailma. Täällä kuitenkin tapahtuu paljon. Tuntuu että yhteiskunta olisi täällä isompi kuin mitä se oikeastaan on, Sundqvist sanoo.

Siten saariyhteisö pystyy myös kannattelemaan useampaa mediaa.

Jalkapallolla on toki erityinen asema Ahvenanmaalla. IFK Mariehamnilla on miehissä meneillään jo peräkkäinen Veikkausliigan kausi numero 19. Se voitti jopa Suomen mestaruuden 2016. Åland Unitedin vyöllä on naisissa kolme mestaruutta.

Jalkapallo ei ole kuitenkaan aina ollut selkeä Ahvenanmaan ykköslaji.

– Melkein aina on ollut niin, että on yksi iso laji. Vuosituhannen vaihteessa oli salibandy todella isoa. Isompaa kuin jalkapallo. Silloin oli pääsarjaseura sekä

miesten että naisten tasolla Suomessa. Mutta kun IFK nousi Liigaan (kaudeksi 2005), silloin jalkapallo otti paikkansa, Sundqvist sanoo.

Miesten lentopallossa Jomala IK voitti päättyneellä kaudella jopa Ruotsin kakkostason lohkonsa ylivoimaisesti, mutta ei voi nousta Ruotsin pääsarjaan.

Rima alhaalla

Erikoispiirteinä ahvenanmaalaisurheilussa ovat esimerkiksi kansainväliset, joka toinen vuosi järjestettävät eri saarten väliset ”miniolympialaiset”, Island Gamesit.

Ahvenanmaalla seurataan urheilussa käytännössä kaikkea – aina curlingista jopa shakkiin tai bridgeen. Aiheita ei lopulta ole vaikeaa löytää.

– Rimamme on aika alhaalla. Sen ei tarvitse koko aikaa käsitellä korkean tason urheilua, isoisakaan artikkeleissa. Se voi olla lentopallon paikallissarjaa tai viidenneksi tullut ravihevonen. Mutta saamme lehden täyteen joka päivä, Jonsson hymyilee.

– Talvisin, keskellä viikkoa voi olla uutiskuvia päiviä. Silloin voi klassisesti tehdä henkilökuvan. Tai vaikka menemme pulkkamäkeen ja teemme siitä jotain. Lapsista, jotka opettelevat slalomia. Aina löytää jotain, Sundqvist toteaa.

Paljon tapahtuu etenkin palloilussa viikonloppuisin. Ahvenanmaan tapauksessa matkustuskysymykset ohjaavat pelejä erityisen paljon viikonloppuihin.

Turha kysymys

Ahvenanmaa sijaitsee sekä kulttuurillisesti että maantieteellisesti Ruotsin ja Suomen välissä. Osa paikallisista joukkueistakin pelaa Suomen sarjoissa, osa Ruotsin.

Vaikutteita ajatellen osuu *Ålandstidningenin* urheiluosasto myös tekijöidensä kautta kahden maan välimaastoon.

– Otan itse enemmän vaikutteita Suomesta. Ruotsinsuomalaisesta mediasta. Katson paljon Svenska Yleä. Ja sitten luen ”*Husista*” (*Hufvudstadsbladet*). Olen syntynä Pietarsaaresta, joten seuran myös *Österbottens Tidningiä*, joskus *Västtra Nylandia*, Sundqvist sanoo.

– Minä olen syntynäni Ruotsista, joten luen paljon ruotsalaisia paikallislehtiä. En tykkää ottaa vaikutteita isoista ilta-päivälehdistä, *Aftonbladetista* tai *Expressenistä*. Luen mieluummin *Dagens Nyheteriä* tai *Svenska Dagbladetia*, Jonsson kertoo.

Kysymys siitä, miten paljon lehden sivuilla sitten seurataan ruotsalaista ja miten paljon suomalaista urheilua, on turha, koska lehti seuraa vain ja ainoastaan paikallista urheilua.

– Emme esimerkiksi kirjoita mitään jääkiekon MM-kisoista. Tai emme kirjoita mitään yleisurheilun SM-kisoista, ellei mukana ole ahvenanmaalaisia. ♦

Siinä kilpailussa ovat *Ålandstidningenin* lisäksi mukana toinen sanomalehti *Nya Åland* ja Ålands Radio.

– Ne ovat suuria ja seuraavat urheilua. Joten meillä on paljon kilpailua. Sen tuntemme joka päivä. Meillä eteenpäin liikuttava voima on, että kaikki olisi parempaa kuin kilpailijoilla, esihenkilönä *Ålandstidningenin* urheilussa toimiva Jonsson toteaa.

– Kaikki haluavat olla jutuissa ensimmäisiä. Ensimmäisenä verkossa, ensimmäisenä lehdessä.

Pysyykö kilpailu kuitenkin ystävällisenä?

– Silloin tällöin se on ystävällistä! Mutta emme paljasta toisillemme salaisuuksiamme.

Urheilutoimitusten välinen kilpailu

Lehtien välillä on ollut poliittisia eroja, jotka näkyvät lehtien käyttämissä

litissä asuva Jari Haapala on laskenut selostaneensa työuransa aikana yli neljäkymmentä lajia.

Shakkia lukuun ottamatta Jari Haapalalle käy kaikki

Jari Haapala valmensi A-juniori-ikäistä **Sami Hyypiää** ja aloitti urheilutoimittajan työt jalkapallon vauhdittamana. Luokanopettajan työt ovat väistyneet Ylen selostusten tieltä.

Teksti: **Tapio Ahlroth** Kuva: **Jari Haapalan kotialbumi**

Ylen urheiluselostaja Jari Haapala on selvinnyt kuivin jaloin monista kovista paikoista. Haapala, 61, tietää omakohtaisesti, mitä paljon puhutut suorien lähetysten ennakoimattomat koukut tarkoittavat.

Skotlannin Glasgow'ssa järjestetyissä monilajisissa EM-kilpailuissa vuonna 2018 Haapala selosti Pasilasta soutua

Yle Areenaan. Ennen lähetysten alkua hänelle oli kerrottu, että yhteydet ovat pätkineet paikan päällä uintia selostavaan **Mikko Hannulaan** ja tämän kommentaattoriin **Vesa Hanskiin**. Haapala oli varoiksi tehnyt edellisenä iltana bookkerit uintiin.

Aamulla tuottaja kertoi Haapalalle, että yhteydet uimastadionille toimivat.

Mutta kuinka ollakaan, noin puolen tunnin selostuksen jälkeen huomattiin, että yhteydet katkeilevat taas.

– Tuottaja ilmestyi koppiin ja kertoi, että nyt on lopetettava soudun selostaminen ja siirryttävä suoraan uintiin, jota näytettiin TV2:ssa. Nappasin luntit käteeni lattialta ja näyttöpäätteiden säädön jälkeen vaihdoin lajia lennosta.

Vastaavanlaisen kokemuksen Haapala sai kolme vuotta myöhemmin Tokion olympialaisissa 2021. Haapala aloitti päivänsä selostamalla radioon jousiammuntaa, mutta päätyi kesken kaiken selostamaan haulikkoampuja **Eetu Kallioisen** nelossijaa skeetissä.

–Kun Kallioisen finaali paikka ratkesi, tuottaja **Janne Nieminen** ilmoitti, ettei ole selostajaa. Minulla ei ollut mitään hajua skeetistä ja tunti aikaa kaivaa taustatiedot kahdeksasta finalistista.

Haapala ehti hankkia apua soittamalla Tokioon **Nina Vanhatalolle**, jonka kanssa ratkottiin muutama mielessä ollut lajikysymys. Kilpailun jälkeen tuottaja Väisänen kävi sanomassa Haapalalle kehuna, että *"hyvin meni tunnin varoitussajalla"*.

Varsinainen tulikoe oli myös Haapalan ensiesiintyminen tv-selostajana. Sotshin olympialaisten radiourakka oli purkissa, kun Haapala vietti hiihtoloman aloitusta **Kirsi**-vaimonsa kanssa helsinkiläisessä vaateliikkeessä. Vaimon vaatteiden sovittaminen keskeytyi Ylen **Hans Grönqvistin** puhelinsoittoon.

Haapala pyydettiin sairastapauksen takia selostajaksi jalkapallon Mestarien liigan otteluun Manchester United–Olympiakos. Tämäkin pikahälytyksellä eteen tullut testi meni hyvin yhteistyössä asiantuntijakommentaattori **Martti Kuuselan** kanssa.

Painetta koulussakin

Luokanopettajan koulutuksen omaava Haapala on tottunut painetilanteisiin sekä pää- että sivutyössään. Päätyvä lukuvuosi on ensimmäinen, jolloin Haapala on tehnyt selostajan töitä päätoiminaan. Urheilutoimittamisen ensikosketukset hän otti 1980–1990-luvun taitteessa *Kuusankosken Sanomissa*.

–Suurin muutos itsessäni on tapahtunut siinä, että tiedän ennakkovalmistelujen vaativan runsaasti enemmän aikaa kuin itse suoritus. Olen saanut rauhallisuutta selostuksiini. Alkuaikoina jännitin sen verran, että selostuksen jälkeen en edes muistanut, mitä tuli sanottua.

Pitkän työuran vaikutukset Haapala näkee myös siinä, että vapaa-aikaa osaa arvostaa enemmän kuin ennen. Hän ei täyty vapaa-aikaansa urheilun katselemisella. Sen sijaan hän kuntoilee ja on palauttanut ohjelmaansa ennestään rakkaan musiikkiharrastuksen.

–Mietin työtäni syvällisemmin. Pelicansin päävalmentajasta **Tommi Niemelästä**, hänen hyväntuulisuudestaan ja tavastaan käsitellä joukkuetta on ollut paljon juttua. Olin itse jalkapallovalmentaja 1990-luvulla. Peli, valmen-

taminen ja lajin terminologia ovat kaikki muuttuneet valtavasti niistä ajoista.

Haapala valmensi Kuusankosken Kumussa ja Myllykosken Pallossa. Yksi hänen valmennettavistaan Kumun A-junioreissa oli Sami Hyypiä.

–Olen minäkin huutanut pojille helvetisti. Siihen aikaan se oli vähän pelolla valmentamista. Tietotekniikan mukaan-tulo on myös yksi suurista muutoksista.

Termistön muutokset kolahtivat Haapalan omaan nilkkaan jalkapallon MM-lopputurnauksessa 2018. Hän sanoo tehneensä itselleen tutuimman lajin selostuksissa turnauksen aikana pahoja mokia.

–Puhuin ruutuun menemisestä, kun nykyään rankkarialue on boksi. Siitä tuli paljon kuraa päälle, eikä sen jälkeen ole tarvinnutkaan jalkapalloa selostaa. Ymmärrän sen täysin. Laji kuuluu sitä säännöllisesti selostaville. Huomasin, että oma terminologiani oli vanhentunut.

Radioon vuonna 1997

Kirjoittavana urheilutoimittajana aloitaneesta Haapalasta tuli puhetyöläinen vuonna 1997. Hän aloitti Radio Suomen jalkapallokierroksella MyPan kotioteluiden selostukset ja jatkoi hiljattain edesmenneen **Kari Hentun** työtä. Toisen kymenlaaksolaisseuran KTP:n liiganousu tuplasi Haapalan työt jalkapallokierroksella.

Haapala ei kuitenkaan päästänyt irti kynähommista ja jatkoi muutamaa vuotta aiemmin aloittamaansa freelance-työsuhdetta *Kouvolan Sanomien* urheilutoimituksen kanssa.

Syksyllä 2011 Haapalan ohjelmistoon lisättiin jääkiekon SM-liiga. Hän siirtyi Lahdessa Pelicansia seuranneen **Lasse Sipilän** selostusjakkoralle Ylen Jääkiekkokierroksella. Tänä keväänä Haapala selosti toisena kautena peräkkäin liigan finaalisarjassa.

Kuusankoskella luokanopettajan töitä tehnyt Haapala hyppäsi vuonna 2005 noin 50 kilometrin päähän Artjärvelle rehtorin virkaan. Hän ehti toimia vuoden ajan myös koulutoimenjohtajana ennen Artjärven kuntaliitosta Orimattilaan.

Eräänä lumisateisena helmikuun iltana Haapala havahtui auton ratissa. Hän oli palaamassa Lahdesta Pelicansin ottelusta kotiinsa Kuusankoskelle. Takana oli päivä, jonka aikana hän oli joutunut keskeyttämään ensin opettajien kokouksen ja sen jälkeen rehtorien kokouksen ehtiäkseen selostajaksi Pelicansin matsiin.

–Jostain oli karsittava. Päätin, että lopetan rehtorin virassa. Siirryin Kuusan-

koskelta Lahtea lähemmäs Kausalaan luokanopettajaksi.

Yli 40 lajia

Vahvan "langattoman lennättimen" värittämän taustansa takia Haapala tunnustautuu enemmän radion tekijäksi kuin näköradiossa esiintyjäksi.

Hän laskee selostaneensa työvuosiansa aikana yli neljääkymmentä lajia.

–Olen tyyppi, jonka tapahtuma vie helposti mukanaan. Kerran kieltäydyin shakin selostamisesta, mutta muutoin olen aina ottanut freelancerille tarjotut työt vastaan. Taustatietoja kerätessä huomaa, että jo pikkupoikana alkanut mielenkiinto urheilua kohtaan herää, olipa laji mikä tahansa.

Paineensietokykynsä ohella Jari Haapala on osoittanut osaavansa tehdä asioita sopivasti eri tavalla kuin muut. Soutuselostusta varten hän luki lajista tehdyn tutkielman ja käytti selostuksensa hyödykseen muun muassa vetofrekvenssistä hankkimiaan tietoja.

Haapala sanoo, että selostajan on hyvä lukea muutakin kuin tilastoja ja sääntökirjaa. Asiantuntijakommentaattoreista Haapala nostaa esiin uinnin **Ville Kallisen** ja parayleisurheilun **Tuomas Törrösen**. Yhteispeli toimii, kun kemiat on saatu kohtaamaan.

–Lajianalyysi ja hifistely tulevat aina asiantuntijalta. En minä osaa nähdä eroja esimerkiksi uimarien vedenalaisissa potkuissa, mutta Kallisen Ville osaa.

Konsta Hietanen pani kylän sekaisin

Itissä asuva Haapala on ehtinyt hankkia nimeä myös urheilupainotteisella musiikkituotannollaan. The Left Foot Companyn Big Sam tekee kunniaa entisen valmennettavan Sami Hyypiän uralle. Lisäksi Haapala on säveltänyt ja sanoittanut Huuhkajien kannustusbiisin *Pohjoiskaarre*, jonka esittäjä on Osmo's Cosmos.

Jokin aika sitten Haapala hankki sähkökitaran. Ratulan koulussa Artjärvellä työskennellessään Haapalan työkaverina oli ex-liigapelaaja Konsta Hietanen. Koulunkäynninavustajana Hietanen pani Haapalan mukaan koko kylän sekaisin.

–Hän säesti pianolla aivan mielettömän upeasti joulujuhlissa. Pidimme hänen kanssaan yhdessä musiikintunteja. Hän on huipputyyppi lasten kanssa.

Alkava kesä on Haapalalle erityinen juuri musiikillisesti. Hän pääsee porilaisten ja kouvolalaisten bändikaveriensä kanssa irti ihan tosissaan, kun Haapalan molempien lasten häitä juhliitaan kesällä. ♦

Paralympiamitalisti Santeri Kiiveri Etelä-Karjalan paras urheilija 2022

Pekingin talviparalympialaisissa kaksi mitalia voittanut **Santeri Kiiveri** valittiin odotetusti alueensa parhaaksi urheilijaksi 2022. Tulokset julkaistiin tammikuun lopulla, mutta samaan aikaan Espanjassa järjestetyt MM-kilpailut estivät Kiiveriä pääsemästä paikalle Etelä-Karjalan Urheilugaalaan.

Teksti: **Juhani Lahti** Kuva: **Marko Jylli**

Kiiverille järjestettiin helmikuun alkupuolella oma tilaisuus Etelä-Karjalan Osuuspankin tiloissa, missä kunniakirjan lisäksi pankinjohtaja **Paula Arminen-Peltonen** ojensi Kiiverille henkilökohtaisen urheilijastipendin.

– Pekingin matka oli unelmien täyttymys kaikin puolin, sillä ensimmäinen mitali paralajeissa oli hieno historiallinen rajapyykki, Kiiveri muisteli.

Kauden 2023 MM-laskut olivat hänen mukaansa varsin kaksijakoiset.

– Alkukisat eivät menneet suunnitelmien mukaan, mutta pujottelun neljäs sija oli hyvä suoritus. Saamatta jäänyt mitali jäi tietenkin kaivelemaan, hän myöntää.

– Etelä-Karjalan parhaan urheilijan titteli 2022 on hieno asia, joka samalla merkitsi yhden oman tavoitteen toteutumista, kertoo Kiiveri, joka haluaa, että hänestä puhuttaessa käytetään alppihiittäjän nimitystä, sillä se on laji, vaikkakin parakilpailuja kierretään.

Kiiveri joutui talvella vaihtamaan seuraa.

– Lappeenrantalainen Saimaan Ski lakkautettiin, mutta onneksi Imatran Hiihtäjät oli lähin seura, joka takasi pysymisen paikallisen seuran nimissä, hän iloitsee.

EKUT:n vuosikokouksessa 2023 tammikuun lopulla paikalliskerho ojensi taitoluistelija **Janna Jyrkiselle** oman stipendin. Jyrkinen hurmasi suomalaiset tammikuussa taitoluistelun EM-kilpailuissa Espoossa.

Jyrkisen kausi alkoi loistavasti, kun hänet valittiin lokakuun karsintojen kautta kansainvälisen luisteluliiton Espoon kotikisoihin. Matka jatkui hyvän menestyksen myötä Riikaan marraskuussa ja sen jälkeen vielä Varsovaan saman kuun aikana. Pronssisija juuri Varsovassa toi Jyrkiselle kärkipaikan sekä kotimaan että EM-paikkarakin kärkeen. Lopullisesti naisten ainoan EM-paikan Jyrkinen otti Joensuussa, jos-

Alppihiittäjä ja paralympiamitalisti Santeri Kiiveri valittiin Etelä-Karjalan parhaaksi urheilijaksi vuonna 2022.

sa hän voitti naisten Suomen mestaruuden ylivoimaisesti.

Espoon EM-kilpailuissa Jyrkinen oli hienosti seitsemäs ja hankki sijoituksellaan Suomen naisluistelijoille kaksi maapaikkaa vuoden 2024 EM-kilpailuihin Unkariin.

Maaliskuun lopulla 2023 järjestetyissä taitoluistelun MM-kilpailuissa Japanissa Jyrkinen pääsi lyhytohjelmasta jatkoon. Lopullinen sijoitus ensikertalaiselle oli 21:s, jota Jyrkinen pitää erittäin hyvänä.

– Se oli myös tavoitteeni, joka toteutui. Matka toi samalla rutiinia tulevaisuutta ajatellen, hän totesi.

Koreografiassa Jyrkinen on tukeutunut **Adam Solyaan**, joka on kansainvälisesti tunnettu huippuluistelijoiden ko-

reografi. Yhteistyö Solyan kanssa jatkuu myös kaudella 2023–2024.

Janna Jyrkinen on hakenut opiskelupaikkaa Kimpisen lukioon Lappeenrannassa, ja hänen tarkoituksenaan on pyrkiä yhdistämään lukio-opiskelu huippu-urheilijan vaatimaan elämään. ♦

"Pekingin matka oli unelmien täyttymys kaikin puolin, sillä ensimmäinen mitali paralajeissa oli hieno historiallinen rajapyykki."

Santeri Kiiveri

Mestarijoukkue Laajasalossa olivat mukana Arttu Tikkanen (eturivissä vasemmalta), maalivahti Severi Hopsu, Topi Kärki, Viivi Vesänen, Joonas Holopainen, Jarno Jumppanen, joukkueenjohtaja Erika Panttila (takarivissä vasemmalta), Sonny Mäkinen, Joonas Ehro, Kaido Valjakka, Veikko Peräkörpi, Veeti Takala, Nico Niskanen, Joel Ylismäki ja rehtori Juha Matti Holopainen.

Laajasalo juhli ensi kertaa HUT:n salibandymestaruutta

Teksti ja kuva: Kaija Yliniemi

Laajasalon Opiston opiskelijat juhlistivat uusia pelipaitojaan voittamalla Helsingin Urheilutoimittajien vuoden 2023 salibandymestaruuden. Laajasalosta tuli siten turnauksen 16. mestarijoukkue.

Valtikka vaihtui toiselta opiskelijajoukkueelta toiselle, sillä viime vuoden ykkönen HEO taipui loppuottelussa 3–9. Näin kiertopalkinto sai uuden kodin vuodeksi.

HUT:n turnaushistoria alkoi YLE:n Mikko Hannulan aloitteesta vuonna 2004, ja parin mietintävuoden jälkeen vuodesta 2007 lähtien on pelattu vuosittain. Kerran turnaus jäi väliin joukkueiden vähäisen kiinnostuksen takia, ja vuoden 2021 turnauksen esti korona.

Tällä kertaa mukana oli seitsemän joukkuetta, mikä on eniten sitten vuoden 2013. Turnauksessa pelasi kaikkiaan lähes 90 pelaajaa, mikä on hieno määrä.

Kaksi alkulohkoa pelattiin 13.–14. helmikuuta, ja kummastakin lohokosta kaksi parasta eteni 20. helmikuuta pelattuun lopputurnaukseen. Siinä Laajasalo kukisti ensin välierässä *Ilta-Sanomien* jouk-

kueen 5–4. Toisessa välierässä HEO pehmitti *Helsingin Sanomien* ja STT:n pelaajista koostuneen Sanoman joukkueen 5–3.

Pronssiottelussa konsernin hegemonia meni *Ilta-Sanomille*, joka peittosi Sanoman 5–1.

Loppuottelu oli alusta asti Laajasalon hallintaa, sillä finaalissa joukkueen parhaana palkittu **Kaido Valjakka** aloitti maalinteon jo ensimmäisellä minuutilla. HEO kavensi vielä 2–4:ään ja 3–5:een, mutta sitten Laajasalon tehokkuus lopetti vastustajan pyristelyt.

Salibandyliitto jälleen apuna

Turnauksen järjestelyissä on alusta alkaen ollut mukana Salibandyliitto, joka lainaa tarvittaessa maalivahdin varusteita ja mailoja sekä antaa finaalityurnaukseen

palkintoja. Myös HUT palkitsi joka ottelussa pelaajan kummastakin joukkueesta.

Ottelut tuomitsi Salibandyliiton entinen erotuomarivastaava **Jukka Parviainen**, joka piti pelit otteessaan vankalla kokemuksella. Tuomittavaa oli 13 ottelun verran.

HUT kiittää joukkueita, Salibandyliittoa ja erotuomaria mukavasta tapahtumasta!

Lopputurnauksen ottelutulokset

Välierät:

Laajasalo–*Ilta-Sanom* 5–4 (2–2)

Sanoma–HEO 3–5 (1–3)

Pronssiottelu:

Ilta-Sanom–*Sanoma* 5–1 (2–0)

Loppuottelu:

Laajasalo–HEO 9–3 (4–1) ♦

EM-hopea kolmiloikassa toi ykkössijan

Kristiina Mäkelä oli Pääkaupunkiseudun paras urheilija 2022

Kolmiloikkaaja **Kristiina Mäkelä** oli Pääkaupunkiseudun paras urheilija 2022. Valinnan teki Helsingin Urheilutoimittajat ry (HUT). Palkitsemistilaisuus järjestettiin 8. helmikuuta Laajasalon opiston uusissa studiotiloissa Kauppakeskus Saarella.

Teksti: **Matti Hannula** Kuva: **SUL**

Orimattilan Jymyä edustava, mutta Helsingissä jo pitkään asunut Mäkelä (s. 20.11.1992) saavutti yleisurheilun EM-kilpailuissa Münchenissä viime elokuussa kolmiloikassa hopeaa uudella Suomen ennätyksellä 14,64. MM-kilpailuissa Eugenessa noin kuukautta aiemmin hän sijoittui yhdeksänneksi. Viime kesän Kalevan kisoissa Mäkelä voitti kolmiloikassa jo kymmenennen SM-kultansa.

Mäkelä ei sairastumisensa vuoksi päässyt itse niaamaan palkintoaan. Häntä tuurasi Suomen Urheiluliiton toimitusjohtaja **Harri Aalto**.

HUT on jakanut Pääkaupunkiseudun parhaan palkinnon 43 kertaa, vuodesta 1980 lähtien. Mäkelä on vasta neljäs kottittelin saavuttanut yleisurheilija. Aiemmat ovat olleet keski- ja pitkien matkojen juoksija **Ilkka Äyräväinen** (1982), keihäänheittäjä **Tiina Lillak** (1983) ja kilpakävelijä **Valentin Kononen** (1995). Yleisurheilijan edellisestä ykköstilasta oli siis ehtinyt vierähtää jo 27 vuotta.

Vuoden urheiluteko -palkinto Valtteri Filppulalle

Vuoden 2022 pääkaupunkiseutulaisena urheilutekona Helsingin Urheilutoimittajat palkitsi jääkiekkoilija **Valtteri Filppulan** (s. 20.3.1984) pääsyy Kolmen kullan klubiin ensimmäisenä suomalaisena.

Vantaalaissyntyinen Filppula kipparoi Suomen miesten jääkiekkomaajoukkueen viime vuonna sekä olympiakultaan että maailmanmestaruuteen. Samalla Filppulasta tuli ensimmäinen suomalaiskiekkoilija, joka on voittanut sekä Stanley Cupin (Detroit Red Wings 2008) että olympiakullan ja maailmanmestaruuden.

Kristiina Mäkelä tuuletti kolmiloikan EM-hopeaa Münchenissä viime elokuussa.

Seuratasolla Filppula edustaa nykyään Sveitsin pääsarjassa pelaavaa Genève-Servette HC:tä. Hänellä on asunto ja "kesäosoite" Helsingissä. Sveitsin mestaruuteen päättynyt Filppulan pelikausi 2022–2023 oli helmikuun alussa vielä kesken. Filppula lähetti palkitsemistilaisuuteen videotervehdyksen. Palkinnon kävi vastaanottamassa isä **Raineri Filppula**.

Valtteri Filppulan kasvattajaseura on Etelä-Vantaan Urheilijat. SM-liigaa hän on pelannut Jokereissa (2003–2005 ja 2012), missä oli saavuttamassa SM-hopeaa 2005.

HUT on jakanut Vuoden urheiluteko -palkinnon 34 kertaa, vuodesta 1989 lähtien.

Kaksi uutta palkintoa

Helsingin Urheilutoimittajien vuotuisessa palkitsemistilaisuudessa jaettiin nyt kaksi muutakin palkintoa. Urheilun hyväntekijänä palkittiin kansainväliselle huipulle pyrkivien urheilijoiden taloudelliseksi avustamiseksi perustetun Läpimurtosäätiön perustanut **Tuomas Lang**. Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilun (ESLU) Vuoden urheiluseura -palkinnon sai Hyvinkään Tennisseura. ♦

HUT:n hallituksen kokoontuloon muutoksia

Helsingin Urheilutoimittajien (HUT) vuosikokous pidettiin 13. maaliskuuta musiikkimuseo Famen tiloissa Pasilan Triplassa. Kokousväki sai samalla oivan tietoisuuden Famen historiasta ja toiminnasta.

Vuosikokouksessa käytiin hetimitä kipakkaakin keskustelua menneen vuoden tapahtumista ja päätöksistä. Kokous venähti peräti kolmen ja puolen tunnin mittaiseksi.

HUT:n hallituksen kokoontuloon tuli muutoksia. Äänestyksen ja arvostuksen jälkeen hallitukseen valittiin **Petteri Ikonen, Nina Vanhatalo, Päivi Ahola** ja **Esko Hatunen**. Hallituksessa jatkavat **Ann-Christine Karhu, Topias Kauhala, Matti Lehtisaari** ja **Jarmo Niemenkari**.

HUT:n puheenjohtajalla **Reijo Suikilla** olisi ollut vielä toimikaudestaan vuosi jäljellä, mutta Suikki ilmoitti vuosikokouksen jälkeisenä päivänä eroavansa tehtävästään. HUT:n hallitus toimii siis toistaiseksi ilman puheenjohtajaa.

Teksti: **Matti Lehtisaari**

Vuoden Urheiluteko -palkinto Northern Lights Cheerleadingille

Oulun Seudun Urheilutoimittajat ry valitsi Vuoden Urheiluteko 2023 -palkinnon saajaksi Northern Lights Cheerleadingin. Oulun alueella toimiva seura liikuttaa lähes tuhatta harrastajaa, joista suurin osa lapsia ja nuoria. NLC on koko Suomen mittakaavassa yksi lajin suurimmista erikoisseuroista. Nykyisin seuralla on myös omat harjoitustilat Oulun Taskilassa.

Northern Lights Cheerleadingillä on aihetta juhlaan, sillä seura täyttää 30 vuotta. Seuran urheilijoita on edennyt urallaan arvokisamitalisteiksi asti. Northern Lights Cheerleading on osoittanut, että myös pohjoisessa voi olla yksi Suomen kärkekseuroista.

Northern Lights Cheerleadingin toiminnanjohtaja **Heli Jääskö** on ollut alusta asti

Rauman parhaina vuonna 2022 palkittiin Nelli Mäenpää (vas.) ja Henna Blomroos (oik.) sekä Olli-Pekka Jalonen, jonka puolesta palkinnon nouti EuVen puheenjohtaja Päivi Tähtinen (kesk.).

Frisbeegolfin MM-hopea Rauman urheiluteoksi

Rauman Urheilutoimittajat palkitsivat helmikuun alussa vuoden 2022 parhaat urheilijat sekä ansioituneen seuratyöntekijän. Vuoden urheilutekopalkinnon sai **Henna Blomroos**.

Blomroos saavutti elo-syyskuun vaihteessa Kansasissa järjestetyissä frisbeegolfin MM-kilpailuissa hopeaa. Blomroos sai valinnastaan Länsi-Suomen Osuuspankin stipendin sekä Rauman Urheilutoimittajien pokaalin.

Blomroos valittiin tammikuussa myös Urheilutoimittajain Liiton toimesta vuoden frisbeegolfariksi.

– Tulevan kauden tärkeimmät kilpailut ovat MM- ja EM-kisat, totesi Blomroos.

Vuoden nuoreksi urheilijaksi valittiin

monipuolisuusurheilija **Nelli Mäenpää**, joka on SM-tason urheilija peräti kolmessa lajissa. Mäenpäälle kertyi menestystä niin pesäpallossa, keihäänheitossa kuin hiihdossa. Mäenpää palkittiin Marva Median lahjakortilla sekä Rauman Urheilutoimittajien pokaalilla.

– Talven tärkeimmät kilpailut ovat nuorten SM-hiihdot, Hopeasompahiihdot sekä vielä KLL:n kisat, summasi Mäenpää.

Vuoden seuratyöntekijä **Olli-Pekka Jalonen** valmensi Eurajoen Veikkojen viestijoukkueet SM-hiihtojen N19-sarjassa kahteen mitaliin. Nuo mitalit olivat historiallisia pienelle paikkakunnalle. Jalonen sai tunnustuksena taiteilija **Anni Vahqvistin** piirtämän karikatyyritaulun. Tunnustuksen vastaanotti Jalonen puolesta EuVen puheenjohtaja **Päivi Tähtinen**.

Teksti ja kuva: **Jouni Mikola**

Oulun paikalliskerhon Vuoden urheiluteko -palkinto jaettiin Northern Lights Cheerleadingin kevätnäytöksessä, joka keräsi Kastellin monitoimitaloon noin 800 hengen yleisön.

mukana seuran toiminnassa. Harrastajamäärät olivat vaatimattomat ensimmäisen vuosikymmenen ajan, mutta 2000-luvun alussa NLC alkoi kasvaa voimakkaasti.

Amerikkalaisten elokuvien ja netin luoma leima pysyi silti pitkään lajin kyljessä.

– Aika yleinen ilmiö oli, että monissa kaupungeissa cheerleadingia ei tunnustettu urheilulajiksi lainkaan. Jouduimme todistelemaan kaikille, että tämä on aivan oikea urheilulaji, Jääskö kertoo.

Jääskö on nähnyt 30 vuoden aikana ajatusmaailman muutoksen. Laji on samalla kehittynyt tavoitteelliseksi kilpaurheilukseksi.

– Nyt se on muuttumassa todelliseksi huippu-urheilukseksi. Siitä kertoo, että naisten maajoukkue pystyi ottamaan neljä peräkkäistä maailmanmestaruutta lajin synnyinmaan Yhdysvaltojen ohi, Jääskö sanoo.

Northern Lights Cheerleading sai Vuoden Urheiluteko 2023 -palkinnon oman kevätnäytöksensä yhteydessä 13. toukokuuta.

– Koen, että tällaisen tunnustuksen merkitys on suuri. On upea nähdä, että laji vihdoin ja viimein saa ansaitsemaansa huomiota.

Teksti: **Kai Nevala**
Kuva: **Konsta Nevala**

Suomalaista potkupalloa vereslihalla

SUOMIFUTIS – SUOMALAISTA JALKAPALLOKULTTUURIA ETSIMÄSSÄ

Saku-Pekka Sundelin
Tammi 2023, 256 sivua

Tämä kirja syntyi, koska makasin pääsi-äisenä 2020 lastenhuoneen lattialla ja luulin kuolevani.”

Niillä sanoilla alkaa **Saku-Pekka Sundelinin** toinen kirja, *Suomifutis*. Kyseessä on eräänlainen itsenäisen jatko-osa Sundelinin esikoisteokselle, Vuoden urheilukirja 2020 -kunniamaininnan saaneelle *Brittifutikselle*.

Iltä-Sanomien jalkapallotoimittajana ja -kirjeenvaihtajanakin tunnetuksi tullut Sundelin on kertonut kirjan alkuvaihtauksesta myös *Fair Play* -lehden haastattelussa. Hänen tapansa tehdä töitä – ja osittain media-alan nykyvaatimuksetkin – johtivat loppuunpalamiseen.

Sundelin jäi vuodeksi pois työelämästä, mutta hän halusi kuitenkin jotain tekemistä. Tammen jo aiemmin ehdottama kirja suomalaisesta jalkapallosta odotti tekijäänsä.

Kirjan alkulämpö antaa heti ajatuksen, että *Suomifutis* on kirjoitettu vereslihalla. Niin se onkin, hyvällä tavalla. Kirjailijalla on kaikki pelissä, hän ei säästä itseään eikä kohdettaan. Hänellä on sisäinen vimma kirjoittaa juuri tämä kirja rakkaudestaan ja intohimostaan, vaikka samalla häntä kauhistuttaa. Kauhistuksen takia Sundelinin projektin työnimi olikin *”Kirjallinen itsemurha”*.

Lopputuloksena on kuitenkin onnistunut aivan niin kuin Sundelinin ensimmäinen kirja *Brittifutis*. Urheilukulttuuritekona tämä on edeltäjänsä arvokkaampikin.

Sundelin on etsinyt suomalaista jalkapallokulttuuria niin maantieteellisesti kuin näkökulmallisestikin laajasti. Luonnollisesti hän ammentaa paljon omista kokemuksistaan, joita on kertynyt ensin raumalaisjuniorina, sen jälkeen alasarjapelaajana, urheilutoimittajana ja lopulta nykyisenä aamuhöntsäilijänä, jolle jalkapallon pelaaminen on parasta terapiaa. Mutta silloinkin, kun Sundelin kirjoittaa suoraan omista kokemuksistaan, hän osaa tehdä sen tuomatta itseään päärooliin.

Sundelin asettuu ennen kaikkea tarkkailijan ja pohtijan rooliin. Vie hän lukijan Raumalle, Poriin, Pietarsaareen, Valkeakoskelle, Kotkaan tai vaikka Helsinkiin, hän onnistuu tavoittamaan jotain oleellista ja jotain uutta. Hän löytää suomalaista jalkapallokulttuuria. Se ei ole samanlaista kuin muualla.

Kirjan yksi suurimmista vahvuuksista on teksti itsessään. Sundelin on viihdyttävä kirjoittaja. Kirjan lukijakunta koostuu varmasti jalkapalloihmisistä, mutta tekstin puolesta se kelpaisi isommallekin lukijakunnalle. Eikä sisältökään sulkeudu sellaiseen kuplaan, että pitäisi olla jalkapalloihminen ymmärtääkseen, mistä kirjassa kerrotaan.

Sundelin olisi halunnut, että kirjan nimeksi olisi tullut prosoivasti *Potkupallokirja*. Mikäänhän ei ärsytä suomalaista jalkapalloihmistä enempää kuin lajin kutsuminen vähättelevästi potkupalloksi. Kustantamo ei taipunut nimiajatukseseen.

Suomalaiset jalkapalloihmiset voivat tulla itse vuosia rakasta lajiaan sydämensä kyllyydestä, mutta muiden vähättelyä he eivät voi sietää. He käyvät vastahyökkäykseen, jonka mieluisin kohde on tietysti jääkiekko.

Mutta, jos suomalainen jalkapalloväki olisi joltain hyväksynyt jalkapallokirjan nimeltä *Potkupallokirja*, hän lienee juuri Saku-Pekka Sundelin.

Harri Laiho

Ihmisten välisistä suhteista

JÄÄKIEKKOKIRJA

Tuomas Nyholm &
Saku Tuominen
Otava 2023
215 sivua

Huhtikuussa ilmestynyt **Tuomas Nyholm**in ja **Saku Tuominen**in *Jääkiekkokirja* myydään lukijalle mahdollisuutena päästä katsomaan kulissien taakse – maailmaan, joka on aiemmin ollut avoinna vain harvoille ja valituille. Mistä pukukopissa puhutaan ennen ottelua, kuinka valmentaja syyttää joukkueensa oikealla hetkellä ja kuinka kootaan menestyvä jääkiekkjoukkue? Onko voittaminen lopulta kaikkein tärkeintä?

Heti kirjan alussa painotetaan, että kyseessä on fiktiivisen joukkueen fiktiivisen valmentajan fiktiivinen haastattelu, ja siten mikään kerrottu ei ole absoluuttisesti totta. Siitä huolimatta jokainen sana voisi olla totta, sillä kirjoittajien omien kokemusten ja havaintojen lisäksi vastaukset pohjautuvat useiden huippuammattilaisten haastatteluihin. Kirja rakentuu teemoitetuista haastattelusta ja on kirjoitettu keskustelunomaisesti. Vastaukset antaa arvoituksellinen, jääkiekkovalmentajalta vaikuttava hahmo, joka tuntuu kirjan fiktiivisyydestä huolimatta uskottavalta.

Lukijalle tehdään selväksi, että kirjan ymmärtäminen ei vaadi ennakkotietoa jääkiekosta tai sen syvemmistä taktisista kuvioista. Halutessaan kirjan voi myös lukea peilaten teemoja laajempaan kontekstiin, ja kirjoittajat rohkaisevat lukijaa pohtimaan, miten käsitellyt aiheet voisivat toimia esimerkiksi johtamisen, opettamisen tai ihmissuhteiden näkökulmista. Yksi kirjan ydinhavainnoista onkin, että lopulta kaikki pohjautuu ihmisten välisiin suhteisiin.

Kirjan moniulotteisuus toimii laajempien yleisöjen tavoittelussa, ja joukosta on poimittavissa hyviä ajatuksia myös muualle kuin urheilun kontekstiin. Oma kohdeyhmänsä on myös juniorijääkiekon parissa toimivat henkilöt, ja kirjassa käsitellään muun muassa mielen valmentamista, uuden aikakauden valmennuksellista ajattelutapaa sekä eroja muun muassa kotimaisen Liigan ja NHL:n välillä.

Haastattelumuotoon kirjoitetun teoksen omaperäinen tyyli ja keskustelunomaisuus tekevät kirjasta kevyen ja helppolukuisen, mutta joistakin teemoista olisi varmasti löytynyt enemmänkin avattavaa. *Jääkiekkokirja* ei halua hienostella lajijargonilla tai liian pienillä nyansseilla, mutta pelkistetty tyyli ja pyrkimys pitää teemat riittävän selkeinä aiheuttavat sen, että syvyys jäi puuttumaan ja haastattelijan olettamukset tuntuivat toisinaan pinnallisilta. Välillä kevyiden heittojen sijaan vastauksia olisi voinut yhdistää laajemmiksi kokonaisuuksiksi, jolloin niiden syvempi käsittely olisi ollut mahdollista.

Suvi Hakkarainen

Päävalmentajan itseruoskinta

PETTYMYKSEN ANATOMIA

Petter Kukkonen
Docendo 2023
320 sivua

Harvoin jos koskaan on suomalainen urheilulajin päävalmentaja ruoskinut itseään yhtä perusteellisesti kuin yhdistetyn hiihdon maajoukkueen päävalmentajana 2012–2022 toiminut **Petter Kukkonen**, 42.

– Pyydän anteeksi, en ikinä valmenna enää ketään, Kukkonen twiittasi tuskaisena 15. helmikuuta 2022 Pekingin olympialaisissa.

Kiinassa ei Kukkoselle kunnian kukko laulanut. Takana oli 15 vuotta valmennusuraa ja sitä ennen omaa urheilumestystä, muun muassa kaksi nuorten MM-kultaa. Jyväskyläläisellä on perspektiiviä mistä puhuu.

Pettymysten anatomia julkaistiin helmikuussa 2023. Teksti on sujuvaa ja jopa yltiövärikästä. Urheilijat ovat mäkiukkoja, spurttajia ja atleetteja, haastattelumikrofoni on tötterö. Kun jotkut livistävät yölliselle kapakkakierrokselle, syynä on se, että likööriluuta kolottaa.

Kukkonen tekee myös teräviä havaintoja nykypäivästä. Pieni laji, kuten yhdistetty, kaipaa julkisuutta. Laji tarvitsee enemmän mediaa kuin media lajia. *”Nykynuoriso ei kävele kuin pakon edessä”*, hän pohdiskelee. Toteamukset ovat vähintään oikean suuntaisia.

Kukkonen tunnetaan oikeustaistelijana, joka soti sääntöjen puolesta, kun mäkimiesten hyppypukujen kanssa kikkailtiin. *”Toppatakkiukot”* nostivat varustekontrollin tekijät tikunnokkaan.

Päävalmentajauransa – myös viisi vuotta myös Viron maajoukkueen päävalmentajana – yhtenä kipeimpänä ratkaisuna Kukkonen pitää mäki- ja alivalmentaja **Jarkko Saapungin** siirtämistä kesken kauden apuvalmentajan tehtäviin **Mika Kojonkosken** antaessa tälle painetta. Kelkkaa vedettiin eri suuntiin. Yleisöpalautetta tuli, eivätkä tuloksetkaan parantuneet. Edessä olivat Oberstdorfin MM-kilpailut ja Pekingin olympialaiset. Saapunki vaihtui itävaltalaiseen **Falko Krismayriin**.

Kukkosen valmennusuralle osui myös ilon pilkahdukia, niistä yhtenä kirkkaimmista **Iikka Herolan** MM-hopea Oberstdorfissa 2021.

Kirjan parasta antia on päästä kurkistamaan kulissien taakse ja kokea rehellisen oloista itsetilitystä. Paine-kattila on käynyt kuumana.

Palataan vielä alkuun. Kun analyttinen ja itsekköinen kirja on painettu ja julkaistu, tekisikö kirjoittajan mieli muistella jotain toisin? Otetaanpa selvää. Soitto Petter Kukkoselle.

– En varmaan muuttaisi mitään. Olen tosi tyytyväinen. Tuli paljon positiivista palautetta. Vuodet väsyttää. On hyvä ottaa syrjässä happea, Kukkonen toteaa.

Entä se anteeksipyyntö?

– **Eero Hirvosta** valmennan harrastuksena. Ehkä intohimo tulee vielä takaisin.

Jo ensimmäisen kuukauden aikana myytiin tiettävästi 2500 kirjaa. Kannattaa lukea.

Reijo Suikki

NFL-veljesten podcast ravisteli tavallista urheilumediaa

THE NEW HEIGHTS

Amerikkalaisen jalkapallon Kansas City Chiefsin sisemmän laitahyökkääjän **Travis Kelcen** ja hänen isoveljensä, Philadelphia Eaglesin sentterin **Jason Kelcen** podcast *The New Heights* räjähti edellisen NFL-kauden aikana.

Pääsääntöisesti kerran viikossa ilmestynyt podcast kasvatti tasaisesti suosiotaan ja kipusi lopulta Spotifyn kuunnelluimmaksi urheilupodcastiksi koko maailmassa. Koko *New Heights* -tarina sai vielä satumaisen käänteen, kun veljekset päätyivät helmikuun alussa pelaamaan vastakkain Super Bowlissa, historian ensimmäisenä veljesparina.

Podcastin suosiolle on paljon loogisia syitä. Paljon siitä kumpuaa veljesten keskinäisestä dynamiikasta, missä on omia tasoja sekä vakaville että keveille aiheille.

Kahden Super Bowl -voittajan itsetunto on myös niin hyvällä tasolla, ettei Kelcen veljesten tarvitse pönkittää egojaan tai tehdä tilejä selväksi kenenkään kanssa. Ja vaikka kahden ison miehen yhteenlaskettu paino on noin 240 kiloa, ei podcast ole toksinen. Siinä saa itkeä ja liikuttuakin.

Journalistisesti *The New Heights* osuu kasvavaan genreen, jossa avainasemassa on kokemus. Pelaajat ovat kertomassa lajistaan ja urheilijan elämästään aktiivipelaajan perspektiivillä.

Miten NFL-pelaajat elävät viikkojaan, miltä kropassa tuntuu kovien pelien jälkeen, miten he suhtautuvat kilpailijoihinsa, miten reagoivat kyseenalaisiin tuomariratkaisuihin, miten käsittelevät edellisen viikonlopun virheitään tai miten vaikka tietyt pelikutsut päätyivät pelikirjaan.

Huomiot ovat usein kiehtovia ja raikkaita, koska niitä ei ole kuljetettu tavanomaisen urheilujournalismin kliseesuo-dattimien läpi. Niitä kerrotaan kuin kaverilta kaverille, ilman pahimpia dramatisoivia kuorutuslauseita.

Rento podcast-muoto saattaa jopa helpommin tuottaa aiotutta kuin varsinkin amerikkalaisin maustein rakennettu ylladattu haastattelutilanne – Kelcet pystyivät podcastissaan puoliksi vahingossakin avaamaan sekä ennen Super Bowlia että sen jälkeen loistavasti, minkälaisia siteitä kahden veljeksen välillä voi olla.

The New Heights kaltainen kerronta ei korvaa klassista urheilujournalismia, mutta haastaa sitä. Urheilujournalismi perustuu usein tietynlaisiin oletuksiin siitä, miten asiat kilpailutilanteen ympärillä rakentuvat. Niitä oletuksia kierrätetään ja kierrätetään, ja ne päätyvät elämään omaa elämäänsä.

Mutta kun kaksi pelin juoksuhaudoissa ja NFL-joukkueiden pukukopissa elävää tyyppiä kertoo asioista omasta kokemusperspektiivistään, avautuukin ihan uudenlaisia maailmoja.

Topias Kauhala

#vuodenurheilija
Jo vuodesta 1947.

